

Тукa сме 70 години

ГОДИШЕН
ИЗВЕШТАЈ
2015

ПРОФИЛ НА КОМПАНИЈАТА ВИЕНА ИНШУРЕНС ГРУП

Повеќе од 25 години, Групацијата работи во Централна и Источна Европа (ЦИЕ) и е една од водечките осигурителни групации коишто котираат на пазарот на хартии од вредност во регионот. Во 2015 година, ВИГ оствари над 9 милијарди евра од осигурителна премија, со што повторно се најде на првото место во своите главни пазари. Со приближно 23 000 вработени и околу 50 компании од Групацијата во 25 држави, Групацијата нуди сеопфатен портфељ насочен кон клиентите, нудејќи производи и услуги од сите видови на осигурување (имотни осигурувања и осигурување од незгода, животно и здравствено осигурување).

Експанзија во Централна и Источна Европа

Корените на ВИГ датираат уште од 1824 година во Австрија. Оттогаш, компанијата се развиваше од локално друштво за осигурување во водечка меѓународна осигурителна групација. „Винер штедише“ („Wiener Städtische“) го постави правецот кон експанзија во други земји. Во 1990 година, компанијата беше една од првите друштва за осигурување во Западна Европа којашто го препозна растечкиот потенцијал на Централна и Источна Европа и ја искористи можноста за влез на пазарот во поранешна Чехословачка. Во последниве 25 години, се бележат низа на понатамошни освојувања на други пазари, вклучувајќи ги и Унгарија (1996 г.), Полска (1998 г.), Хрватска (1999 г.) и Романија (2001 г.). Отако влезе на пазарот во Молдавија во 2014 година, ВИГ сега работи во вкупно 25 држави.

Број еден во своите главни пазари

Главните пазари на ВИГ се Австрија, Република Чешка, Словачка, Полска, Романија, Бугарија, Хрватска, Унгарија, Србија и Украина. Со повеќе од 18% учеството на пазарите во оваа група на држави, ВИГ е вистински број 1 меѓу друштвата за осигурување.

Донесувањето на стратешката одлука во 1990 година да се шири компанијата на пазарите во Централна и Источна Европа се покажа како многу успешно. Во 2015 година, скоро половина од вкупната премија на ВИГ којашто изнесуваше над 9 милијарди евра, се оствари во Централна и Источна Европа. ВИГ е убеден дека економскиот раст на овој регион како и потребата за осигурување ќе продолжат да растат.

Овој регион на ЦИЕ како брзорастечки пазарен потенцијал се покажа како важен регион за ВИГ и преку донесувањето на одлуката седиштето на своето друштво за реосигурување, ВИГ Ре (основано во 2008 година) да го смести во Република Чешка.

Главен адут на ВИГ е блискоста со клиентите на 25 пазари

Успехот на ВИГ првенствено се заснова на локалното претприемништво и на блискоста со клиентите. Ова се гледа во регионалната поврзаност, „мулти-бренд“ стратегијата и користењето на разновидни канали за дистрибуција. Групацијата свесно донесе одлука да се потпре врз веќе формираните брендови во регионот коишто се обединети „под капата“ на Виена Иншуренс Груп. За успехот на ВИГ како корпоративна Групација исто така заслугата ја имаат овие брендови со својата моќ и стручност на околу 50 компании во Групацијата.

Главната дејност е клучот на успехот на ВИГ

Своите активности Групацијата ВИГ јасно ги фокусира на својата основна дејност, а тоа е осигурителната дејност. ВИГ е осигурувач којшто работи прогресивно и со голема свесност за

ризиците. Сигурноста, довербата и солидарноста се квалитети коишто ја красат Групацијата не само во нејзините односи со клиентите, туку исто така и со деловните партнери, вработените и со акционерите. Чесноста, интегритетот, разновидноста, еднаквите можности и посветеноста на клиентите се вредности врз коишто се потпира секоја деловна одлука на ВИГ.

Придобивките од овој фундаментален пристап се гледаат во стратегијата на постојан и одржлив раст, како и во одличната кредитна оценка. Развојот на ВИГ го потврдува меѓународната агенција за кредитен рејтинг „Стандард и Пурс“ (Standard & Poor's), којашто на Групацијата ѝ ја доделија оценката „А+“ за со години одржување на стабилна позиција. Поради тоа, ВИГ го има најдобриот рејтинг од сите останати компании во АТХ, водечкиот индекс на берзата во Виена.

ВИГ и Ерсте Групацијата – еден моќен тим

Групацијата Ерсте е силно поврзана со Австрија и е една од водечките банкарски групации во Централна и Источна Европа. ВИГ и Ерсте групациите склучија стратешко партнерство во 2008 година од кое обете групации имаат полза во регионот: филијалите на Ерсте Груп ги дистрибуираат осигурителните производи на ВИГ, а за возврат компаниите на Групацијата ВИГ ги нудат банкарските производи на Групацијата Ерсте.

Стабилна политика за дивиденди

Од октомври 1994 година ВИГ се котира на берзата на хартии од вредност а сега е една од најдобрите компании во сегментот на најдобар пазар, т.н. „прајм маркет“ („*Prime Market*“) на берзата во Виена. Компанијата има примамлива политика за дивиденди со која на акционерите им нуди дивиденда од најмалку 30% од профитот на Групацијата (после оданочување и неконтролирачки пакет акции).

ВИГ котира на берзата во Прага од месец февруари 2008 година што исто така го покажува огромното значење што економската зона во Централна и Источна Европа го има за ВИГ. Како на берзата во Виена, така и на берзата во Прага, ВИГ е исто така една од најдобрите компании.

Околу 70% од акциите на ВИГ се во сопственост на главниот акционер „Винер Штедише Верзихерунгсverein“ (Wiener Städtische Versicherungsverein). Преостанатите се акции во слободен оптек.

Примамлив работодавач во Австрија и во Централна и Источна Европа

Покрај тоа што е број 1 за осигурителни производи, ВИГ исто така сака да биде избор број 1 како работодавач и да ги примами најталентираните и најпапетните вработени. Секторот за управување со човечки ресурси во Компанијата со својот модерен начин на управување за главен приоритет ги има идентификувањето и развивањето на индивидуалните вештини на вработените. Различноста се смета како можност и е дел од секојдневниот живот во ВИГ. Исто така, од огромно значење за Групацијата е создавањето на средина во којашто нејзините вработени ќе можат да се развиваат. Причината за ова е што Виена Иншуренс Груп е свесна дека успехот се заснова на посветеноста на нејзините вработени, што изнесува околу 23 000.

Повеќе информации за Виена Иншуренс Груп можете да најдете на интернет страницата www.vig.com, или во Годишниот извештај на Групацијата ВИГ.

Профил

Осигурување Македонија а.д. Скопје Виена Иншуренс Груп

Полн назив на Друштвото е: Акционерско друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА, Скопје Виена Иншуренс Груп

Скратен назив на Друштвото е: Осигурување МАКЕДОНИЈА а.д. Скопје - Виена Иншуренс Груп

Адреса: ул. "11. Октомври" број 25,1000 Скопје

Веб страна: www.insumak.mk

Избраниот ревизор е: КПМГ Македонија ДОО

Опис на дејноста

Дејноста на Друштвото е осигурување односно сите видови неживотни осигурувања и реосигурување. Широката палета на продукти опфаќа понуда за осигурување имот, осигурување на моторни возила, осигурување лица од незгода, осигурување од одговорност, патничко осигурување.

Нашата компанија е стабилна потпора на големите економски субјекти од индустријата како и на малите и средни деловни субјекти, опфаќајќи комплетна понуда за сите потреби на пазарот за осигурување.

Нашите полиси обезбедуваат одлична и сигурна осигурителна заштита преку индивидуални и семјени полиси за физички лица како и полиси за нивниот движен и недвижен имот.

Податоци за големината на субјектот

Акционерското друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА а.д. Скопје - Виена Иншуренс Груп спаѓа во големи деловни субјекти.

Акционерски капитал:

Осигурување Македонија има издадено 717.462 обични акции (100%);

Од вкупно издадените акции, 94,25% или 676.208 акции се во сопственост на VIENNA INSURANCE GROUP AG WIENER VERSICHERUNG GRUPPE со квалификувано учество); Останатите 5.75% или 41.215 акции се во сопственост на други физички или правни лица; Номиналната вредност на една акција е 20,08 евра.

Органи на управување

Согласно одредбите од Законот за трговските друштва и Законот за супервизија на осигурување, Акционерското друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА Скопје - Виена Иншуренс Груп има воспоставено двостепен систем на управување.

Надзорен одбор

Г-дин Петер Франц Маг. Иур. Хофингер, Претседател на Надзорен одбор

Г-дин Андреја Јосифовски, Член на Надзорен одбор

Г-дин Рајнхард Гојер, Член на Надзорен одбор

Г-дин Михаел Маг. Хак, Член на Надзорен одбор

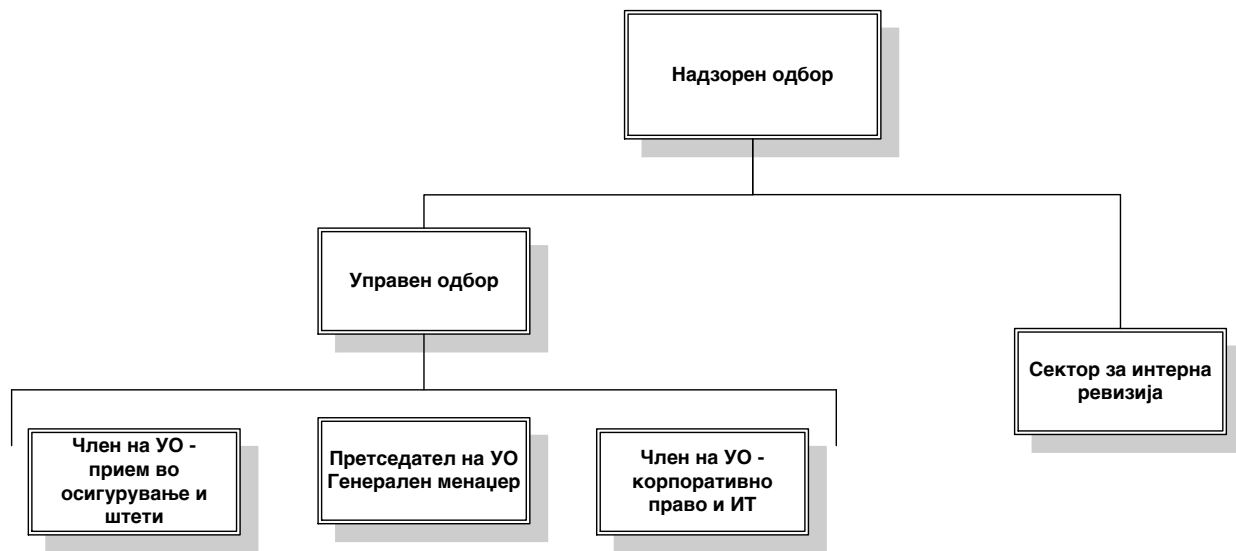
Г-дин Румен Иванов Јанчев, Член на Надзорен одбор

Управен одбор

Г-дин Бошко Андов, Претседател на Управен одбор

Г-дин Ристо Секуловски, Член на Управен одбор

Г-ѓа Весна Ѓорчева, Член на Управен одбор

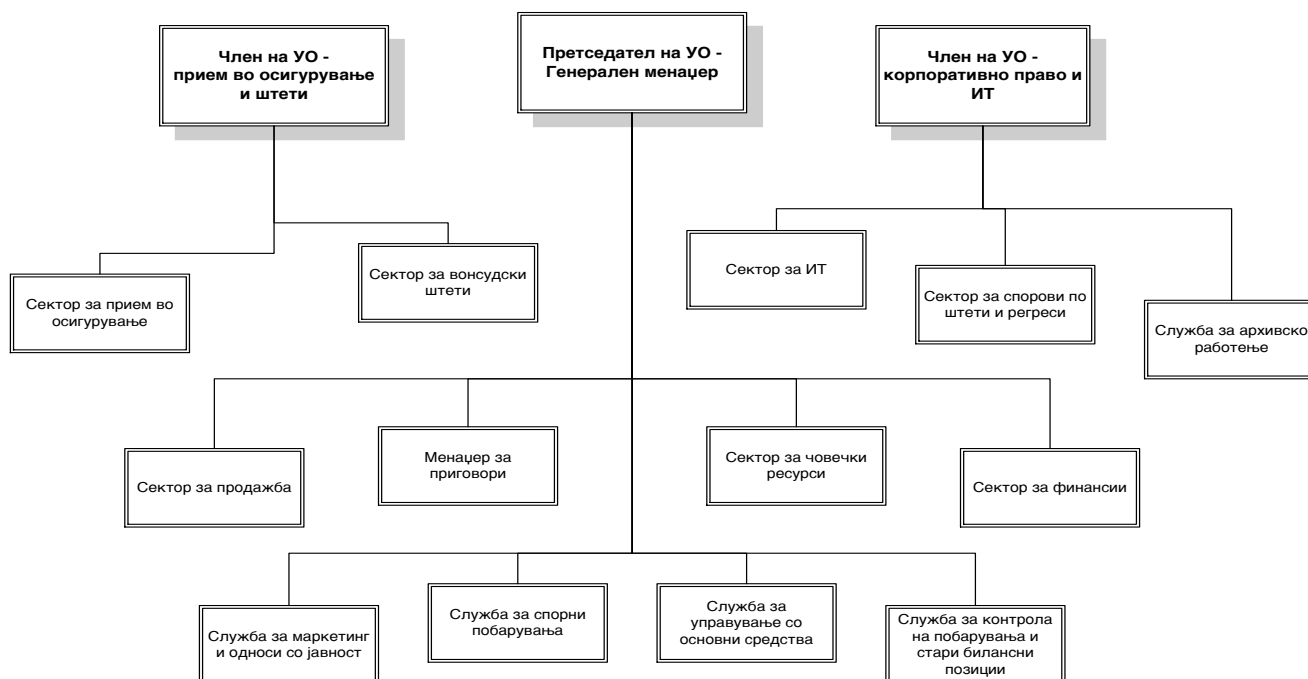

Организација на Друштвото

Друштвото својата дејност ја врши преку следните организациони делови: Генерална дирекција и 14 експозитури, распоредени низ Р. Македонија.

Во рамките на овие организациони делови функционираат повеќе сектори и служби, кои ги обавуваат клучните и другите деловни функции на Друштвото.

**Акционерско друштво за осигурување и реосигурување
МАКЕДОНИЈА - Виена Иншуренс Груп**

Како функции во Друштвото се јавуваат следните:

- прием во осигурување - функција која ги опфаќа активностите околу: преземање ризици, реосигурување, процесирање на полисите за осигурување и сл.;
- продажба - оваа суштинска функција во нашето Друштво ги опфаќа активностите на застапување и посредување во осигурување. Друштвото ја обавува преку агенти за осигурување кои се во редовен работен однос, но и преку друштва за застапување во осигурување и осигурителни брокерски друштва;
- решавање и исплата на штети - со правилното, навремено и точно решавање на штетите настанати по продадените полиси, всушност го исполнуваме нашиот дел од обврската за која и постоиме. Овој сегмент на постпродажбата и впрочем ја зацврстува довербата на нашите осигуреници во нас;
- финансии и сметководство - законските обврски за водење на деловните книги, финансиските ивештаи, како и другите законски обврски за навремено известување се дел од обврските на оваа функција. Работењето со средствата кои ги покриваат техничките резерви, како и капиталот се исто така составен дел од обврските на овој сектор;
- ИТ функција е на многу високо развиено ниво во нашето Друштво. Тоа се потврдува со фактот дека имаме интерна ИТ апликација која ги покрива сите делови од нашето работење, ги покрива и делот на финансиите, човечките ресурси, електронската архива и друго. Нашето Друштво уште пред 10 години има воспоставен План за континуирано работење во чии рамки е и целосно имплементиран Планот за опоравување од катастрофи. Имаме и комплетно опремена резервна локација во една од нашите згради надвор од Скопје на оддалеченост која во целост одговара на сите стандарди за имплементирање на вакви планови;

- правна заштита - бидејќи работиме со огромен број на комитенти, нормално е дека понекогаш имаме потреба од експерти за правна заштита. Оваа заштита ја обавуваме вонсудски - преку менаџирање на приговори, кредит контрола и упорно обидување за наплата на побарувањата, како и остварувањето на регресни побарувања по основ на штети. Кога сите можности за вонсудски договори се исцрпени, тогаш правната работа ја добиваме преку нашите искусни вработени правници кои не застапуваат на суд, но и преку надворешни адвокати;
- човечки ресурси - сите обврски кон вработените, нивните права по работните договори, но и нивната едукација и тренинг се обезбедуваат преку оваа функција;
- актуарство - носителите на оваа функција ја проверуваат точноста на пресметката на техничките и др. резерви на Друштвото, примената на соодветна методологија, со оптимален опфат и квалитет на обработените податоци;
- усогласување со закони - со спроведувањето на оваа функција обезбедено е редовно следење на усогласеноста на работењето во Друштвото во целина со сите важечки законски прописи и акти, како и проценка на влијанието на промените во законската регулатива врз работењето на Друштвото и утврдување на евентуални ризици;
- внатрешна ревизија - извештаите на Секторот за интерна ревизија во изминатите 13 години редовно потврдуваа дека Друштвото своето работење го усогласува со активните законски прописи и интерни акти, имплементираниот систем на контроли ја овозможува потребната заштита во процесите на работење и дека е воспоставен соодветен систем на известување;
- маркетингот, управувањето со основните средства, архивското работење и другите неспоменати функции го дообразуваат целосниот изглед на нашето Друштво и многу придонесуваат за неговото успешно рааботење;

Бројот на вработени во Друштвото на 31.12.2015 година во сите негови организациони делови беше 181, од кои 56 беа вклучени во функцијата продажба и 125 во останатите функции.

Деловна политика

Основна долгорочна цел на Друштвото е остварување на нето добивка преку извршување на дејноста осигурување, како и преку пласирање или инвестирање на средства. Во функцијата на оваа цел се:

- Максимална присутност на пазарот на осигурување, парите и капиталот;
- Проширување на портфелот на осигурување и зголемување на квалитетот на портфелот;
- Зголемување на квалитетот на услугите во осигурувањето;
- Релативно смалување на трошоците на работење;
- Оптимално пласирање на ризикот во соосигурување и реосигурување заради зачувување на стабилноста на портфелот;
- Ефикасно прибирање, користење, пласирање, инвестирање и вложување на финансиските средства со оптимална сигурност на истите и адекватна евиденција;
- Одржување на пазарното учество над 10% во бруто полисирана премија и поголемо учество во вкупната пазарна нето полисирана премија;
- Остварување на оптимален вкупен приход по работник;
- Остварување на организацијата и технологијата на работењето.

Стратешки правци на развој

- Постојано унапредување на ефикасноста и рационалноста во користењето на средствата за осигурување, унапредување на организацијата на работа, елиминирање на факторите кои го спречуваат порастот и развојот на осигурувањето во Друштвото, со доследно спроведување на одговорноста према секој орган - работник со доследно спроведување на одговорноста на извршување на донесените одлуки на управните и раководните органи на сите нивоа.
- Континуирано работење на утврдување и согледување на потребите за осигурување во услови на техничкиот и научниот развој и во услови на движење на стандардот на граѓаните.
- Развивање и унапредување на квалитетот на работите во осигурувањето на основа создадените материјални услови и можности, со техничко-технолошка опременост и со нови вложувања во средствата за работа, со кои битно ќе се влијае на подобрување на ефикасноста и продуктивноста во работата.
- Постојано развивање на стручноста, работните навики и креативните способности на работниците и на тој начин да се влијае на унапредување на квалитетот на работењето.

Успешност во работењето

На основа изнесените цели и правци на развој, посебно се води грижа за остварување на следните критериуми во успешноста на работењето:

- Оптимален позитивен финансиски резултат во однос на вкупниот приход и посебно во однос на премијата за осигурување;
- Остварување урамнотеженост на меродавен технички резултат кој треба да овозможува позитивен финансиски резултат, односно добивка стимулативна за акционерите, како и остварување на оптимална квота на штети (однос на меродавните штети со меродавната премија);
- Ефикасност во обработка на штети, односно бројот на решените штети во однос со бројот на пријавени,
- Релативно смалување на трошоците на работење во однос на вкупниот приход;
- Зголемување на премијата по вработен во Акционерското друштво;
- Зголемување на остварената камата на основа расположивите средства за пласман и инвестирање;
- Зголемување на нивото на наплата на премијата.

Стабилна солвентност и ликвидност

Друштвото е должно да води сметка во секој момент без никаков проблем да може да ги извршува своите материјални обврски, односно да има висок коефициент на ликвидност. Да има законски признати инвестирања на средства кои служат за покрите на техничките резерви. Да го надминува минималниот износ на гарантниот капитал и истиот да биде покриен со законски дозволените средства. Да води политика на осигурување, соосигурување и реосигурување, така што во секој момент резултатите од работењето да гарантираат сигурност, солвентност и ликвидност.

Мерки за управување со ризик

Друштвото континуирано ги идентификува, проценува и ги мери ризиците на кои е изложена компанијата во текот на својата работа и управува со тие ризици на начин кој ќе обезбеди трајно одржување на степенот на изложеност кој нема да го загрози имотот и работењето на компанијата, односно ќе обезбеди заштита на интересите на акционерите, осигурениците, оштетените трети лица и други доверители на компанијата во согласност со законите и другите прописи, како и со интерните правилници и процедури.

Како дел од деловната политика, идентификувани се позначајни ризици и начинот на кој компанијата врши контрола и управување со истите.

За таа цел е изготвена посебна Програма за управување со ризици каде се идентификувани повеќе ризици и цели за нивна контрола. Истовремено во Програмата детално се изложени активности и постапки за контрола и управување со ризиците.

Основни показатели на работењето во 2015-та година

*Бошко Андов
Претседател на Управен одбор и Генерален манаџер*

Осигурување Македонија а.д. Скопје - Виена Иншуренс Груп, 2015-та година ја заврши со позитивен финансиски резултат односно добивка пред оданочување во износ од 268 милиони денари и по оданочување во износ од 240 милиони денари.

Клучните показатели на нашето финансиско работење останаа добри, како и во неколку претходни години.

Бруто полисираната премија во неживотното осигурување во 2015-та година бележи пораст во однос на минатата година од 6%, односно 54 милиони денари. Порастот се бележи кај осигурувањата на имоти, општа одговорност, карго и туристичка помош, додека намалување на бруто полисираната премија во 2015-та година бележиме кај каско осигурувањата на моторни возила.

Настанатите штети бележат пораст од 28.1% или во апсолутен износ 86.6 милиони денари.

Трошоците за спроведување на осигурувањето во вкупен износ се зголемени за 9.3% или во вкупен износ од 34 милиони денари. Нормално е дека со зголемувањето на премијата ќе дојде и до зголемувањето на исплатената провизија за застапнички и посреднички работи и тоа во износ од 31 милион денари.

Во осигурителниот портфел на Друштвото најголемо учество има имотното осигурување со 45,9%, следи осигурувањето од автоодговорност со 26,1%, потоа осигурувањето од незгода со 10,7% и каско со 8,8%. Сите останати видови на осигурувања учествуваат со 8.5% во вкупниот портфел, но поединечно секое од нив е под 5%.

Комбинираниот резултат на Друштвото во 2015-та година е позитивен и изнесува 89% (95% во 2014-та година и 93% во 2013-та година). Комбинираниот резултат е главниот показател на работењето од основната дејност на Друштвото.

Друштвото во текот на 2015-та година прими 495 приговори, што е мало зголемување од 6% во однос на минатата година и го следи зголемувањето на бројот на полиси и осигурени лица. Сите приговори беа по основ на оштетни побарувања и по сите, без исклучок, е постапено во законски пропишаниот рок.

Нето инвестицискиот приход од наемнини е повисок во однос на 2014-та година за 8,6% односно за 3,2 милиони денари.

Во 2015-та година остваривме капитална добивка во износ од 2,7 милиони денари и (загуба) во износ од 3.8 милиони денари од продажба на недвижности, односно нето 1,1 милиони денари (загуба) од продажба на недвижности.

Нето инвестицискиот приход по основ на државни хартии од вредност и банкарски депозити е намален за 8,8%, каматните стапки во текот на годината се намалија за 0,5% индексни поени, или за околу 18%. Ваквиот сооднос е заради зголемениот износ на вложувањата.

Состојбата на пазарот од аспект на бројот на осигурителни компании во Македонија е непроменета односно на него работат 11 учесници во неживотното и 4 во животното осигурување.

Во моментот на подготвување и ревидирање на годишниот извештај, официјалните податоци за движењето на основните показатели на осигурителниот пазар во Македонија не се објавени, но се очекува да има покачување на бруто полисираната премија по неживотно осигурување од околу 6%, но и доста големо зголемување кај животното осигурување од преку 20% или вкупно зголемување на целиот пазар од околу 8-9%. Оваа година се очекува поголемиот број на осигурителни компании да искажат добивки по оданочување. Очекуваме комбинираниот резултат на ниво на пазар да биде околу 97-98%.

Според планот за 2016-та година очекуваме зголемување на бруто полисираната премија за 3% во однос на остварената во 2015-та година. Планираната добивка по оданочување се очекува да биде малку повисока од таа во 2015.

Основна цел во оперативната дејност на нашата компанија е секогаш иста, а тоа е да се задржат квалитетните осигуреници, но и да дојдеме до зголемување на нивниот број секако во оние видови на осигурување кои ни овозможуваат профитабилен резултат.

Секако дека очекуваме понатамошно расчистување на старите судски штети, што ќе не води до намалување на резервациите за настанати штети. Со оглед на влошената ликвидност на стопанството не очекуваме големи поместувања кај нивото на наплата на премија, но сепак предвидуваме и наплата на стара премија и стари судски предмети со што сепак уште повеќе ќе се подобри нашата ликвидност и покрај општата слика во оваа област. Во овој сегмент од работењето можеме да се пофалиме дека на подолг период наплатата се движи во висина од околу 98,5% од бруто полисираната што мислиме дека е извонреден резултат.

Каматните стапки на депозитите, како и на државните хартии од вредност се очекува да бидат на исто ниво како и во 2015-та година.

Во 2016-та година ќе продолжиме со отуѓување на недвижностите кои не служат за обавување на дејноста или пак се користат во многу мал дел за таа цел.

Бројот на вработени на крај на 2015-та се намали во однос на 2014-та за 8 и изнесуваше 183. До крајот на 2016-та година предвидувањата се дека тој број ќе биде под 180.

Сакаме да ја искажеме нашата голема благодарност до менаџерскиот тим и сите останати колеги за нивното залагање и придонес во оставарувањето на стратешките цели на компанијата. Секако дека голема благодарност искажуваме и кон двете Друштва за застапување во осигурувањето и сите нивни вработени, како и нивните надворешни соработници. Без нив, како и без успешната соработка со брокерските друштва со кои имаме склучено договори за деловна соработка секако дека немаше да имаме успешна деловна година.

И покрај тешкото стопанско опкружување си пожелуваме и се надеваме на успешна работа во 2016-та година и ги повикуваме сите вработени и соработници со професионален пристап да ги постигнеме зацртаните цели.

Корпоративно управување

Ристо Секуловски

Член на Управен одбор

Корпоративно управување и Информатичка технологија

Секогаш преставува предизвик да се работи во регулирана дејност која секоја година остварува високи стапки на раст. Постојаното менување и дополнување на позитивните прописи побарува секојдневно ангажирање за задоволување на потребите на Друштвото. Органите на управување на Друштвото во текот на деловната 2015 година останаа посветени на принципите на соодветно корпоративно управување, усогласување со закони и контрола на правните ризици. Во 2015 година вработените во Друштвото активно учествуваа во обезбедување законска усогласеност, заштита на капиталот, остварување на правата на осигурениците, оштетените лица, како и на сите други заинтересирани страни.

Во деловната 2015 година се донесоа низа одлуки преку кои се исполнуваат надлежностите и одговорностите на Управниот одбор определени со позитивните прописи. Како и претходно органот на управување се насочи кон профитабилно функционирање, заштита на ликвидноста и солвентноста, правата и обврските кои произлегуваат од работен однос, заштита на личните податоци, правата на осигурениците, оштетените лица, клиентите и организациите со кои Друштвото има деловни и административно правни односи. Одлуките на Управниот одбор, од кои произлегуваат права и обврски кои позитивните прописи ги категоризираат како важни, се објавувани согласно одредбите од Правилникот за котација на Македонската берза за хартии од вредност, преку што е обезбедено навремено и соодветно информирање на сите заинтересирани страни. Управниот одбор на Друштвото ги презема сите неопходни дејствија поврзани со функционирањето на внатрешната ревизија и органот на надзор. Навременото информирање обезбеди оперативна функционалност на Надзорниот одбор, преку што пак се обезбеди ефективност на надзорот над работењето на Управниот одбор.

Во периодот кој измина обезбедивме безрезервна поддршка на организационите единици и вработените при учество во различни постапки, изработка на јавни и приватни исправи, толкување на позитивните прописи, комуникација со државните органи, органите на државната управа и локална самоуправа, Секојдневно ги известувавме сите заинтересирани страни за промените во прописите и настојувавме адекватно да ги антиципираме сите обврски и промени. Како дел од Виена Иншуренс Груп, во деловната 2015, започнавме со имплементација на нови политики за усогласување со закони кои се во согласност со регулативите на Европската Унија од областа на осигурувањето

Осигурување МАКЕДОНИЈА а.д. Скопје - Виена Иншуренс Груп поседува информациски и информатички системи кои ги поставуваат стандардите во осигурителниот бизнис во Република Македонија, системи кои преставуваат силна поддршка и кои гарантираат ефикасност и ефективност на секојдневното работење. Следејќи ги модерните текови на функционирање, во текот на 2015 година продолживме со континуирано развивање и усовршување на предметните системи, како и нивно усогласување со барањата на акционерот со квалификувано учество.

Искрено се заблагодарувам на соработниците за безрезервната поддршка во текот на 2015 година.

Дистрибуција

Дистрибуција - Продажни канали

Продажната мрежа на Друштвото е организирана да обезбеди достапност на осигурителната понуда до клиентите преку разновидни дистрибутивни канали со цел да биде секогаш во чекор со потребите на пазарот. Нашата агентска мрежа за директна продажба, како и агенциите за застапување кои ексклузивно продаваат само наши продукти се најистурениот канал за достапност на понудата. Тоа е искусна и обучена мрежа на продавачи, но и канал којшто обезбедува прилив на нови застапници и ширење на опфатот на пазарот. Организациони функционира во тимови на Западен и Источен регион во Службата за агентска продажба.

Неагентската продажба ја покрива потреба на пазарот на клиентите кои бараат компаративни понуди преку осигурителните брокери, банки, туристички агенции и др.партнери.

Споредено со минатата година остварен е пораст на полисирана премија од 4.5% во делот на Службата за агентска продажба, додека во делот на Службата за неагентска продажба зголемувањето е 14% во однос на минатата година

Служба за агентска продажба - Западен и Источен регион

Долгорочната стратегија за развој на продажбата ги дефинира главните цели за 2015 година. Остварувањето на плановите за продажба, наплатата на премијата и зголемувањето на бројот на застапници за јакнење продажната мрежа беа главните цели во изминатиот период.

Делот на директната продажба, агентите и агенциите за застапување изнесува 81% од полисираната премија во 2015 година.

Како и претходната 2014 година така и во 2015 година во Источниот регион се задржа трендот на зголемување на продукцијата и исполнување на планираниот буџет.

Планот од 429 мил. денари беше натфрлен и остварувањето во 2015 изнесува 430,3 мил денари. Полисираната премија во 2014 година изнесуваше 417,9 мил. што значи дека во 2015 година полисиравме 12,4 мил. денари односно 3% повеќе од 2014 год.

Најголем пораст има во осигурување на имоти - индустрија и тоа од 191,6 мил. на 201 мил. денари премија како и во АО и ЗК каде вкупно порастот е за околу 6 мил. денари или 1.615 полиси повеќе од 2014 год. Тоа во проценти е 9,5% зголемување.

Во останатите класи на бизнис генерално беше задржано ланското остварување.

Се отворија и опремија две нови продажни локации а соработката со агенцијата која не застапува, Актива Осигурување АД Скопје, се продлабочи и можеме да кажеме дека поголемиот дел од премијата се остварува преку овој дистрибутивен канал.

За 2016 година планираме повторно да пораснеме со премијата и да ја зголемиме продажната мрежа како и да се посветиме на дополнителна едукација и обука на застапниците и агентите за осигурување.

*Марјан Оручовски
Регионален менаџер
за продажба-
Источен регион*

*Зоран Алексовски
Регионален менаџер
за продажба-
Западен регион*

Целокупната состојба во земјата и економската активност се одрази и на осигурителниот пазар и ова е релативно успешна година за регионот Запад иако не успеавме да ја постигнеме рамката на планирани деловни резултати .

Во 2015 година полисирана е бруто премија во износ од 215 милиони денари што е за 7% помалку во однос на 2014 година.

Ова е последица на прелевање на дел од портфелот во износ од 15 милиони денари во секторот задолжен за работа со брокери .

Исто така негативниот тренд се должи на поголем број фактори што влијаеа на постигнатиот резултат:

- рушење на цените на осигурителните продукти
- необновени осигурувања поради негативен технички резултат и неплатени стари премии
- тендери
- намалената куповна моќ на нашите клиенти како резултат на севкупната состојба во која се наоѓа земјата
- намалената продажба на нови возила и засилената конкуренција во областа на А/О доведоа до пад на премијата
- општиот тренд на рестриктивната политика на кредитната активност на банките и лизинг компаниите.

Во услови на засилена конкуренција на пазарот за осигурување тимот кој го покрива Западниот регион превзема поголем број на мерки и активности за намалување на негативното влијание на неповолните економски движења :

- јакнење на продажната мрежа и нејзино зголемување
- склучување на договори со нови клиенти
- отворање на нови продажни места - отворена канцеларијата за продажба во Демир Хисар

Во структурата на портфелот и понатаму водечка врста на осигурување е задолжителното осигурување (преку 34% учество).

Во 2015 година продолжија напорите околу градење на сопствената надворешна продажна мрежа и јакнење на сопствениот потенцијал преку :

- отворање на нови продажни места
- континуиран процес на едукација
- менторство на надворешни застапници под директен мониторинг на интерни координатори.

Во структурата на портфелот и понатаму водечка врста на осигурување е задолжителното осигурување (преку 28% учество).

Буџетот е остварен со работа на 2 (два) тима и 1 (едно) Друштво за застапување во осигурување.

Учеството во портфелот на Друштвото за застапување е значителен (преку 65%).

И покрај тоа што на пазарот е присутна се поголема конкуренција , треба да се истакне дека во 2015 година ги задржавме во нашиот портфел сите позначајни клиенти , потпишан е нов 5 - годишен договор со Комерцијална банка .

Западниот регион ќе се труди да го задржи местото на домашниот осигурителен пазар .

Се надеваме, со добро поставена стратегија во работењето во 2016 година успешно реализирање на поставените цели и задачи.

Неагентска продажба

*Филип Мешков
Менаџер за неагентска продажба*

Неагентската продажба во 2015 година опфати речиси 20% од целокупниот портфел на компанијата, додека организациски ја покрива работата со:

- Осигурителни брокерски друштва;
- Банки;
- Туристички агенции;

Успешната соработка со брокерските друштва продолжи и во 2015 година. Соработката со брокерските друштва се одвиваше преку промоторот за работа со брокери. Тој беше одговорен за давање на осигурителни понуди и изработка на полиси со најоптимално покривање за клиентите за сите осигурителни продукти од палетата на Осигурување Македонија.

Во 2015 година продажбата преку брокери се интензивираше. Тоа резултираше со значителен пораст на продажбата преку осигурително брокерските друштва.

Вкупно фактурираната премија преку брокери за 2015 година достигна 161 милиони од кои 44.3 милиони беа полиси од автомобилска одговорност и зелена карта.

Продажбата на полиси од автомобилска одговорност порасна за 3% во однос на 2014 година или околу 1.3 милиони денари.

Во делот кој не го вклучува осигурувањето на автомобилска одговорност и зелена карта се забележа зголемување за цели 20% или 23 милиони денари во однос на 2014 година.

Овој голем пораст делумно се должи на префрлањето на дел од портфелот на една од нашите агенции за застапување преку едно од брокерските друштва. Исто така беа склучени и неколку нови осигурувања преку брокерските друштва со кои имаме веќе воспоставена добра соработка. Вкупно 4 брокерски друштва забележаа значителен пораст на продажбата во 2015 година во однос на 2014.

Во текот на годината се склучи еден договор со ново брокерско друштво. Со тоа бројот на брокерски друштва со кои имаме договори за соработка порасна на 25.

Продажбата на хипотекарни домаќински и кредитни каско полиси се одвиваше преку промоторот за продажба преку банки. Нашата компанија има склучено договори за продажба на овие видови на осигурување преку 3 банки и тоа:

- Стопанска банка
- Прокредит банка и
- Охридска банка

Трендот на намалување на бројот на земени кредити од банките за купување на станови и моторни возила продолжи и во 2015 година. Како и минатата 2014 година поголемиот број на веќе започнати кредитни хипотекарни договори завршија со оглед на тоа дека истите се склучени пред 10, а некои и повеќе години. Со завршувањето на кредитот завршува и обврската за осигурување на хипотеката со која е обезбеден кредитот. Од друга страна продажбата на осигурување преку една од банките со понов договор за застапување продолжи да расте со зголемен интензитет. Тоа резултираше со значително намалување на падот на продажбата на хипотекарни полиси преку банките кој од ланските 15% се намали на 8%. Премијата фактурирана преку банките во 2015 година изнесуваше 12.9 милиони денари.

Работењето со туристичките агенции и во 2014 година се одвиваше преку промоторот за патничко осигурување кој беше одговорен и за продажбата на патничко осигурување преку брокерските друштва. Во текот на годината се склучија неколку нови договори со туристички агенции и со едно осигурително брокерско друштво. Трендот на раст на продажбата на патничко осигурување продолжи и во 2015 година. Тоа резултираше со пораст на продажбата на патничко осигурување за 6% во однос на 2014 година и изнесуваше 5 милиони денари.

Прием во осигурување и штети

*Весна Ѓорчева,
Член на УО - Прием во осигурување и штети*

Анализите на осигурителниот пазар за 2015 година покажуваат дека трендот на раст продолжува. Ако се погледнат деталите, се забележува дека најголем раст има кај Имотните осигурувања, пред се заради осигурувањата на инвестициите во областа на градежништвото и во поголемите корпоративни системи. Задолжителните осигурувања и понатаму остануваат доминантни со пазарниот волумен, што заедно со порастот на субвенционираниите производи за осигурување покажува дека навиката на нашето население да се купува осигурителна полиса само кога "се мора", не се сменила.

Доследно спроведувајќи ја нашата политика за преземање на ризици, следејќи го процесот на прием во осигурување на повеќе нивоа, нашето друштво покажува дека со разумен одговор на пазарните потреби може да се работи профитабилно и да се оствари пазарно лидерство во вториот најзначаен пазарен сегмент - имотното осигурување. Треба да се истакне дека успеавме да ги продолжиме договорите за осигурување со големите индустриски капацитети, со нашите традиционални клиенти од непроизводниот сектор - банките, со поголем дел од малите и средни претпријатија а имаме и извонредно голем процент на обновени договори со физички лица како осигуреници. Со тоа докажавме дека нивото на осигурителна услуга која ја даваме на нашите лојални клиенти е исклучително високо. Но не помалку треба да очекуваат и новите клиенти, како оние кои изминатата година за прв пат ни ја дадоа довербата, така и оние кои тоа ќе го сторат оваа година.

Успешни бевме во годината што измина и во поглед на управувањето со производите. Со цел да им обезбедиме на нашата продажна мрежа и на брокерите полесен и побрз достап до клиентите, продолживме со креирањето на web решенија за повеќе продукти, меѓу кои и за осигурувањето на домаќинствата, осигурувањето на одговорност на превозниците (ЦМР), а работиме интензивно и на исти такви решенија за каско осигурувањата и осигурувањата од несреќен случај. Со измените во производот за осигурување на одговорноста на превозниците и шпедитерите, успеавме да направиме производ кој одговара и на пазарните потреби и на потребите на нашите најважни клиенти - нашата продажна мрежа. Не застануваме тука. Со истата цел, планираме во годината што доаѓа да направиме осовременување на постоечките продукти, а и да донесеме нови, што ќе значи квалитет повеќе за нашата осигурителна понуда.

На самиот врв на листата на нашите приоритети е секако сервисирањето на штетите. Ја задржавме истата ефикасност и ефективност во управувањето со оштетните побарувања и во изминатата година, настојувајќи процентот на задоволни клиенти да биде што поголем. Во сервисирањето на штетите учествува тим на докажани професионалци, со квалификации од разни области. Со воведувањето на неколку иновативни решенија,

меѓу кое е и склучениот договор со Audatex за процена на штетите на моторни возила и моторцикли, се потрудивме да го задржиме високото ниво на квалитет на услугите, воедно задржувајќи ја транспарентноста на процесот на решавање на штетите. И во 2015 година бевме секогаш на услуга на нашите клиенти, трудејќи се да ги решиме нивните проблеми со штетите на најповолен начин.

Ја задржавме истата структура на реосигурителната програма од 2014 година, базирана на договорите за реосигурување на вишок на сума - Surplus реосигурување на портфелот имотни осигурувања кое обезбедува негова хомогенизација, и договори од типот вишок на штети за заштита на изложеноста во однос на ретенцијата од сурплусот. Осигурувањата од автоодговорност, осигурувањата од незгода и патничкото осигурување ги заштитивме со реосигурителни договори од типот вишок на штети и со пропорционални договори (квотно реосигурување). Договорите од типот вишок на штети беа обезбедени и за реосигурување на портфелите за карго осигурувањата и осигурувањата од одговорност кон трети лица. Ваквата програма за реосигурување, како продолжение на процесот на прием во осигурување, обезбеди комплетна заштита на резултатот на сите класи на осигурување и профитабилно работење на друштвото.

Прием во осигурување

Јасминка Илиева
Менаџер за прием во осигурување

Практикувајќи стабилна политика за прием во осигурување, воедно останувајќи доследен на контролираното преземање на ризиците во осигурување, Секторот за прием во осигурување оствари континуитет во обезбедувањето на профитабилното работење на друштвото со подобрување на остварените технички резултати во речиси сите класи на осигурување во 2015 година.

Имено, и оваа година го продолживме трендот на раст во имотни осигурувања со значително подобрување на техничкиот резултат (подобрување на бруто техничкиот резултат за 33% во класа 8, односно за 49% во класа 9), како и во класата на осигурување од одговорност (37% пораст во однос на претходна година), истовремено задржувајќи го добриот бруто технички резултат. Анализите на остварените резултати по класите на осигурувања врзани со осигурувањето на моторните возила покажуваат задржување на бруто техничкиот резултат споредено со претходните две години, што е од големо значење, бидејќи овие две класи на осигурување заземаат најголем дел од пазарот и се предмет на најсилна конкуренција.

И во оваа година, преземачите на ризик значително време посветија на осовременување и оптимизирање на постоечките продукти, како и подготовка на понуди за осигурување, адекватни на специфичните барања на одредени клиенти, снимање на поголемите ризици пред нивниот прием во осигурување и анализирање на резултатите на поделните портфолија. Успешноста во давањето целосна подршка на продажбата и

позитивните технички резултати се резултат токму на овие активности на службата за преземање на ризици.

Службата за поддршка на продажната мрежа и во изминатата година работеше посветено за да овозможи комплетно и навремено администрирање на полисите и останатата документација. Успеа да процесира повеќе од 70.000 предмети и далеку поголем број на останати услуги од делот на продажната администрација. Иако најголем дел од предметите кои беа обработени се од класите на осигурување на моторните возила и полисите на физичките лица, сепак за споменување се и посложените предмети од имотните осигурувања, осигурувањата од одговорност и од транспортните осигурувања. Континуитетот на процесот во приемот на осигурување се остварува преку контролата на тарифирањето која е *de facto* последната контрола пред издавањето на полисата.

Ефективното и ефикасно работење на вработените кои се задолжени за овој дел од процесот допринесе во голема мерка за контрола на ризикот во приемот во осигурување и обезбеди и во изминатата година добар краен резултат на работењето на целата служба.

Сектор за вонсудски штети

Зоран Тороровски
Менаџер за штети

Нашата услуга за штети ја гради тим на луѓе кои имаат огромна стручност во управувањето со оштетни побарувања и обезбедуваат ефикасна и правична услуга при обработка на штети придружена со навремена исплата. Сите оштетни побарувања се обработуваат во блиска соработка со тимот за преземање на ризик при што се користи вообичаената база на податоци од ИТ.

Тимот за штети ја има репутацијата дека е извонреден во рамките на својата дејност и истиот е познат по својата техничка спремност во однос на класите на осигурување од незгода, имотни осигурувања и осигурување на моторни возила. Иновативноста и транспарентноста во процесот на обработка на штетите се поткрепени од решенија што се прилагодуваат на потребите на клиентите. Тимот за штети на Осигурување Македонија има невообичаено висок процент на релевантни, професионални квалификации од областа на правото, медицината, градежништвото, електромашинството и др.

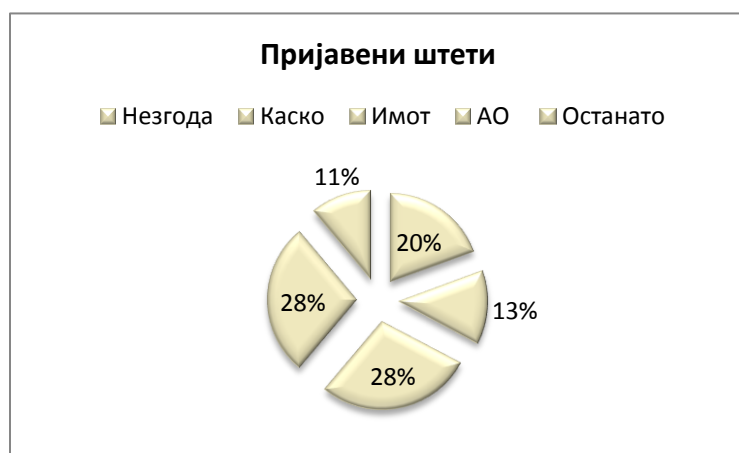
Со 36 вработени Секторот за штети на Осигурување Македонија е еден од најголемите од ваков вид на пазарот на осигурување. Истиот има работна способност и капацитет да им излезе во пресрет на потребите на клиентите и брокерите.

Клиентите на Осигурување Македонија сакаат да имаат директен пристап до лицата што носат одлуки и кои се овластени сосема да ги преземат нивните случаи. Ние ги поттикнуваме нашите тимови да размислуваат комерцијално, да го користат својот деловен сектор и познавањето на територијата за да донесат флексибилни решенија за штетите и да ги исполнат стручните потреби.

Пријавени штети

Број на пријавени штети

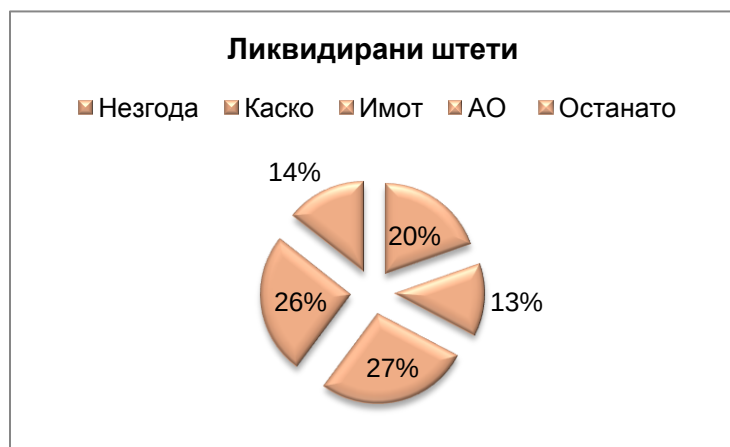
Незгода	Каско	Имот	АО	Останато
1158	792	1690	1657	658

Ликвидирани штети

Број на ликвидирани штети

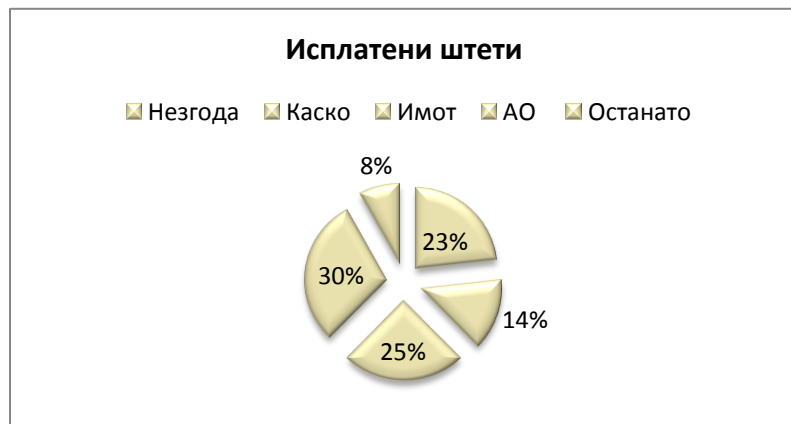
Незгода	Каско	Имот	АО	Останато
1244	827	1741	1615	907

Исплатени штети

Број на исплатени штети

Незгода	Каско	Имот	АО	Останато
1246	773	1322	1592	430

Во наредната година и понатаму ќе продолжиме со развивање на работната способност и капацитет на вработените во секторот Штети, а се со цел на се поголемо приближување на нашата услуга кон потребите на клиентите.

Годишен извештај од Секторот за спорови по штети и регреси

Татјана Димов
Менаџер за спорови по штети и регреси

Сектор за спорови по штети и регреси е надлежен за водење на судски спорови каде Друштвото е тужено за надомест на штета по сите видови штети, по основ на тужби од работен однос, спорови кои произлегуваат од склучени договори како и спорови кои Друштвото ги поднесува за остварување на побарување од регресни должници и други спорови каде Друштвото е тужено или се јавува како тужител. Секторот за спорови по штети и регреси својата надлежност за водење на судски спорови ја остварува преку полномошниците за кои законскиот застапник им делегира дел од своите овластувања со полномошно. Во секторот работат 5 вработени и 13 надворешни соработници – адвокати.

Тие го застапуваат Друштвото во судовите и другите правосудни институции и државните органи на цела територија на Р.Македонија.

Секторот ги надгледува и координира и судските спорови кои се водат надвор од Република Македонија, а кои непосредно ги водат коресподентите на компанијата. Секторот за спорови по штети и регреси ги контролира и одобрува сите договори каде Друштвото се јавува како договорна страна со трети лица. Контролата се состои во смисла дали договорите се во согласност со позитивните законски прописи со Република Македонија и во согласност со деловната политика на Друштвото.

Полномошниците во судските постапки ги застапуваат интересите на Друштвото водејќи сметка за економичноста на постапката и целисходноста на истата, односно да не го изложуваат друштвото на непотребни трошоци и да постапуваат во рокови утврдени со Закон. Полномошниците во своето работење се однесуваат професионално и совесно кога застапуваат пред надлежните судови и органи, имаат професионален и коректен однос спрема колегите од спротивните страни, како и спрема судовите и државните институции во РМ. Полномошниците од Секторот за спорови по штети и регреси ја претставуваат компанијата пред надлежните институции и истите избегнуваат судир на интереси, неетички однесувања и други работи кои можат да го загорзат угледот на Друштвото.

Основни начела на однесување на полномошниците се: професионалноста, принципите на правилно и чесно работење, принципот на тимска работа, унапредување на квалитетот на работата и континуирано усовршување преку обуки.

Тековната 2015 година Секторот ја започна со 143 незавршени предмети по тужби каде компанијата е тужена. Во текот на 2015 година против Друштвото се поднесени 147 тужби по основ надомест на штета од кои:

- 72 предмети по основ на автомобилска одговорност,
- 17 предмети по основ на неосигурени возила,
- 32 предмети по основ странско возило, зелена карта,
- 17 предмети по основ на осигурување од последици на несреќен случај – незгода,
- 9 предмети по основ на имотни осигурувања.

Во текот на 2015 година против Друштвото нема поднесено тужби по основ на работен однос. Секторот води 2 работни спора што се започнати во претходните години, а кои не се правосилно завршени.

Во текот на 2014 година против Друштвото нема поднесено тужби по основ на склучени договори. Секторот води еден спор кој е започнат во претходните години, а кој сеуште не е завршен.

Тековната 2015 година Секторот ја започна со 790 незавршени, ненаплатени регресни предмети во текот на 2015 година Секторот поднесе 128 тужби против регресни должници.

Човечки ресурси

Весна Богдановска
Менаџер за човечки ресурси

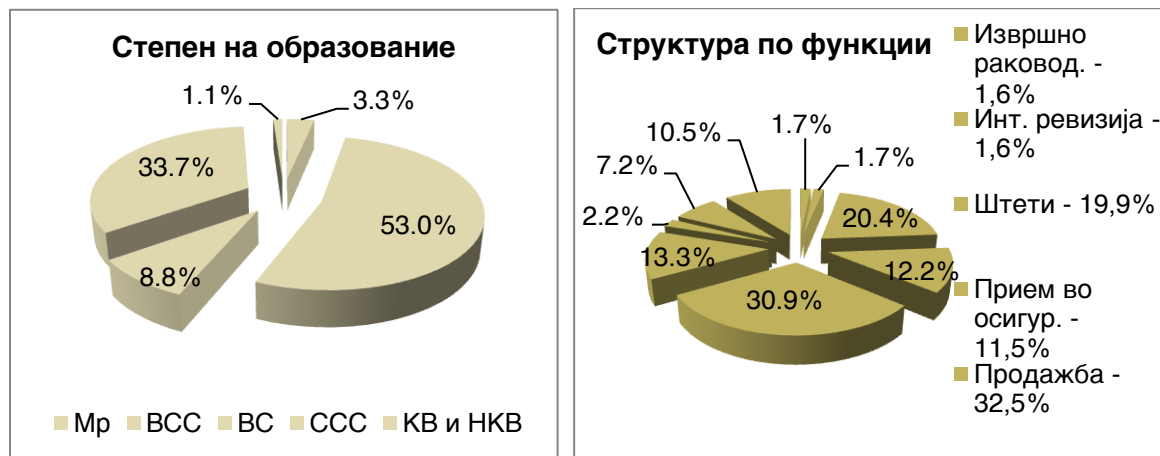
Активностите во Секторот за човечки ресурси и оваа година беа претежно насочени кон развој на знаењата и способностите на вработените.

Повторно оваа година вработени од нашето Друштво конкурираа за учество во Програмата за ротирање на вработените во други компании членки на Виена Иншуренс Груп, која има за цел стекнување на нови знаења од областа на осигурителната дејност и осигурителните практики. Беше прифатена пријавата за учество во Програмата организирана во Секторот за правни работи во ВИГ Холдинг. Според добиениот сертификат, учеството во Програмата е остварено со висок успех, а размената на искуство и знаење ќе помогне да се подобри соработката меѓу двете компании во иднина.

Вработените учествуваа на повеќе од 50 обуки, семинари и советувања, со што се остварува стратешката цел за поттикнување на личниот развој на вработените и подобрување на нивните стручни знаења.

Во текот на 2015 г. во Друштвото после подолг период, повторно се организираше постапка за престанок на работен однос на дел од вработените од деловни причини, но имаше и природен одлив на работници. Со тоа, бројот на вработени во Друштвото се намали за 10, така што на 31.12.2015 година вкупниот број на вработени во Друштвото беше 181, од кои 56 вклучени во функцијата продажба и 125 во останатите функции на Друштвото.

Структурата на вработените, од аспект на степенот на образование и распореденост по функции во Друштвото, е следната:

Во 2015 г. Друштвото го одбележа својот јубилеј 70 години од основањето. Еден од начините на кои го одбележавме јубилејот, беше и организирањето на социјални и општествено одговорни активности во кои учествуваа вработените на Друштвото. Беа организирани неколку активности со кои се помогна на социјално загрозени семејства, семејства погодени од елементарни непогоди, а се уреди и простор за забава и рекреација на мали деца.

Финансиски резултат

*Маргарета Гошева
Менаџер за финансии*

Осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА, Скопје - Виена Иншуренс Груп заклучно со 31.12.2015 год во своето работење делуваше во насока на остварување на своите приоритетни цели дефинирани во Финансискиот план и Деловната политика.

Во периодот 01.01 - 31.12.2015 година бруто полисираната премија е зголемена во однос на 2014 година за 6%. Зголемувањето во најголем дел се должи на зголемување на имотните осигурувања и општо осигурување од одговорност.

Друштвото во извештајниот период во осигурување неживот оствари позитивен финансиски резултат во износ од 267.6 милиони денари. Остварениот позитивен резултат се должи на позицијата вонредни приходи.

Категориите на приходи и расходи признати до степенот на завршеност на денот на билансот во годината на известување детално се дадени подолу.

Приходот од заработена премија во осигурување неживот изнесува 550.5 милиони денари што е пониска во однос со заработена премија во осигурување во 2014 година за 11%. Вкупно полисираната премија во износ од 921.4 милиони денари во однос на 2014 година е зголемена за 6%. Истата е коригирана со преносна премија од 2014 година како приходна ставка и со преносна премија за 2015 година како расходна ставка. Дополнително бруто приходот од премија се намалува и за делот на премија предадена во реосигурување.

Заработената премија по осигурување, приходите од вложувања, приходите од други работи во осигурување го чинат вкупните приходи на Акционерското друштво во износ од 1 милијарда денари. Вкупните приходи за 2015 година споредено со 2014 година бележат зголемување од 15%.

Надоместоците за штети во износ од 221,239,850 МКД и трошоци за спроведување на осигурување во износ од 398.4 милиони денари изнесуваат околу 80% од вкупните расходи. Трошоци од вложувања во износ од 57.3 милиони денари и останатите осигурително технички трошоци се сопствен дел на вкупните расходи од работењето во износ од 742.4 милиони денари.

Како резултат на ова утврдените приходи и расходи Друштвото оствари позитивен финансиски резултат од 267.6 милиони денари.

Пресметаниот данок на добивка за 2015 пресметан на остварената добивка за 2015 година зголемена за непризнатите трошоци и помалку признати приходи за 2015 година и намалена за даночните ослободувања изнесува 27.7 милиони денари.

Во 2015 година спроведено е решението добиено од Агенцијата за супервизија на осигурување за пренос на осигурителното портфолио во осигурување на живот на Акционерското друштво ВИНЕР ЛАЈФ-Виена Иншуренс Груп.

Согласно договорот за пренос пренесувачот на осигурителното портфолио ги ужива сите права и ги остварува сите обврски од договорот кој е предмет на пренос заклучно со 31.12.2014 година .

Интерна ревизија

Тамјана Ансарова-Јовановска
Менаџер за интерна ревизија

Интерната ревизија на Друштвото, согласно годишниот план за работа, во текот на 2015 година изврши 7 ревизии, со што се опфатија сите клучни функции во работењето на Друштвото.

Резултатите од извршените ревизии вклучуваа 15 наоди, од кои 12 наоди беа рангирани како наоди со низок ризик, а само 3 наода беа рангирани како наоди со среден ризик.

Ревизорските мислења за ревидираните функции на Друштвото беа „Одлично“ и само во два случаи „Задоволувачко“ што значи дека функционирањето на имплементираните интерни контроли во работата на ревидираните функции на Друштвото беше оценето како ефективно во сите материјални аспекти.

Договорените и доспеани активности со менаџментот за елиминирање на утврдените наоди беа завршени на предвидениот начин и во предвидените рокови.

Во 2015 година по барање на Дирекцијата за заштита на лични податоци интерната ревизија изврши целосна ревизија на заштитата на личните податоци и системот за видео надзор. Оваа област од сега понатаму ќе биде предмет на редовна ревизија на годишно ниво. Од ова ревизија произлегоа само наоди од низок ризик.

Информатичка технологија

Кевсер Лаличик
ИТ Менаџер

Основна функција на секторот за Информатичка технологија во Осигурување Македонија а.д - Виена Иншуренс Груп е поддршка на бизнисот за ефикасно и успешно работење преку:

- овозможување и учество во реализација на планот и стратегијата на компанијата и
- спроведување на корпоративните и компаниски процеси и процедури.

Секторот за Информатичка технологија е димензиониран според потребите на деловните процеси во компанијата и има за цел цел навремено и комплетно процесирање на сите информации и документи релевантни за работењето на компанијата.

ИТ секторот се состои од тим од 13 специјалисти со највисока техничка наобразба, со одлично познавање на осигурителниот бизнис, кои се во тек со најновите современи технологии.

Секторот за Информатичка технологија функцијата ја остварува работејќи во повеќе правци:

- Достапност на ИТ сервисите од 100% за 2015 година
- Развој и одржување на апликативен софтвер,
- Развој и одржување на базата на податоци, системски софтвер, хардвер, маил и мрежи,
- Примена на ИТ политика за безбедност според стандардите на ВИГ групацијата ,
- Управување на ИТ преку следење на ИТ проекти и ресурси и функционирањето на УОСИТ (Управувачки Одбор на Сектор за Информатичка Технологија),
- Усогласеност на ИТ работењето со локалната законска регулатива,
- Развој, одржување на апликативен софтвер, хостирање и техничка поддршка за QBE Украина,
- Заштеда во остварените ИТ трошоците од 2,56% во однос на остварените трошоци од 2014 година или остварување на ИТ планот на трошоци за 2015 со 87,41%.

Поважни проекти на кои ИТ работеше во текот на 2015 се:

- Изработка и пуштање во продукција на повеќе ВЕБ апликации (Домаќинско, ЦМР, Незгода патници во јавен превоз - тарифа 8, отпочнато е со изработка на ВЕБ апликација за незгода - индивидуална и колективна),

- Изработка и пуштање во продукција на електронско плаќање преку ВЕБ апликациите,
- Изработка на електронско плаќање преку ВЕБ страната со администрирање на усери/пасворди,
- Листи за стаж од ПИО,
- Евиденција на обуки,
- Имплементирање на ВЕБ сервиси за НБО,
- Имплементирање на правилник за фактурирање и наплата,
- Компајлирање и мигрирање на КЈУБИ Украина од в.10 на в.11,
- Ребрендирање на Украина,
- Набавка и замена на свичеви во деловната зграда во Скопје.

КЛАСИ И УСЛОВИ НА ОСИГУРУВАЊА

Во согласност со Член 5 од Закон за супервизија на осигурување, во Друштвото се вршат следниве класи на осигурување:

- 1) Осигурување од последици на несреќен случај (незгода)
- 3) Осигурување на моторни возила (каско);
- 4) Осигурување на шински возила (каско);
- 5) Осигурување на воздухоплови (каско);
- 6) Осигурување на пловни објекти (каско);
- 7) Осигурување на стока во превоз (карго);
- 8) Осигурување на имот од пожар и природни непогоди;
- 9) Други осигурувања на имот ;
- 10) Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила;
- 11) Осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови;
- 12) Осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти;
- 13) Општо осигурување од одговорност;
- 14) Осигурување на кредити;
- 15) Осигурување на гаранции;
- 16) Осигурување од финансиски загуби;
- 17) Осигурување на правна заштита;
- 18) Осигурување на туристичка помош;

Класите се нумерирани согласно Законот за супервизија на осигурувањето.

Врз основа на член 116 и член 121 од Законот за супервизија на осигурување, одредбите од Законот за трговските друштва и одредбите од Статутот на Акционерското друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА Скопје - Виена Иншуренс Груп (во понатамошен текст: Друштвото), **Управниот одбор** на Друштвото, на својата **102^{ра}** седница одржана на **26.02.2016 година**, ја донесе следната:

ОДЛУКА

За усвојување на актуарскиот извештај и потврда за деловната 2015 година

1. Се усвојува Извештајот и потврдата на овластениот актуар на Друштвото за деловната 2015 година, во текст и содржина како што е доставен до Управниот одбор на Друштвото.
2. Извештајот и потврдата на овластениот актуар на Друштвото за деловната 2015 година се составен дел на оваа Одлука.
3. Извештајот и потврдата на овластениот актуар на Друштвото од став 1 на ова Одлука, ќе се приклучуат кон мислењето за Годишната сметка на Друштвото и Годишниот извештај за работата на Друштвото за деловната 2015 година..
4. Оваа Одлука ќе се достави до Надзорниот одбор на Друштвото.
5. Оваа Одлука влегува во сила со денот на донесувањето.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Во член 116 од Законот за супервизија на осигурување е определено дека овластениот актуар на Друштвото подготвува извештај со мислење и потврда. Претходно споменатите документите се доставуваат до Надзорниот одбор на Друштвото. Согласно член 121 од истиот Закон, Годишниот извештај вклучува и потврда од овластен актуар согласно член 116 став 3 од истиот Закон.

Поради претходно споменатото се одлучи како во диспозитивот на оваа Одлука.

УПРАВЕН ОДБОР
Претседател на Управен одбор

Бошко Андов

Потврда на актуарот

- 1) Назив на Друштво: Акционерско друштво за осигурување и реосигурување МАКЕДОНИЈА
Скопје - Виена Иншуренс Груп
Адреса: 11 Октомври бр.25
Телефон: 02/3115-188
Веб-адреса: www.insumak.mk
Период за којшто се известува: 01.01-31.12.2015

Име и презиме на актуарот: Јасминка Илиева
Телефон: 02/3250-766
Е-маил : jasminka.ilieva@insumak.mk

Име и презиме на актуарот: Гордана Миноска
Телефон: 02/3250-581
Е-маил : gordana.minoska@insumak.mk

- 2) Потврдата се изготвува во однос на следните класи на осигурување:

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	

- 3) Информации и податоци кои ги користи актуарот:

При пресметка на техничките резерви се користени податоци добиени од MBA Oracle база на податоци која е изработена и одржувана од Секторот за информатичка технологија во Осигурување Македонија. Базата на податоци се состои од меѓусебно поврзани системи на прием во осигурување, штети и финансии, со што се обезбедува реална слика за целокупното работење. Веродостојноста на податоците кои се користат при проценка на техничките резерви се потврдува преку споредба на податоци од:

- детална листа на податоци за полиси и штети доставена од ИТ Секторот,
- системски извештаи во Финансиските апликации,
- финансиските извештаи на Друштвото,
- контрола на податоците за поодделни полиси и штети директно во базата на податоци

Со направената проверка е утврдено дека податоците добиени од базата на податоци се усогласени со податоците прикажани во финансиските извештаи на Осигурување Македонија.

За пресметка на Маргината на солвентност се користени податоци добиени од базата на податоци и финансиските извештаи добиени од Сектор за финансии и истите взаемно се проверуваат за усогласеност на износите кои се користат при пресметката.

4) Валута

Конверзијата на валутата во денарска противредност се врши според средниот курс на еврото на Народна банка на Р.Македонија на денот на пресметката, доколку курсот не е дефиниран со договор.

5) Тарифи на премии

Во тековната година Друштвото има воведено нови тарифи или има направено измена во постојните тарифи на премии.

- a) Да б) Не

Во тек на 2015 година, Друштвото има направено измени и дополнувања во тарифите, заради усогласување со тековните измени во Условите, промени од технички карактер и заради излегување во пресрет на барањата на продажната мрежа и клиентите.

Направените измени и дополнувања во тарифите, наведени подолу се усогласени со начелата и правилата на актуарската струка и осигурувањето.

- **Тарифа за осигурување од пожар и други опасности I** – воведена е опција за осигурување на системи за соларно греење, со цел да се излезе во пресрет на барањето на клиентите за осигурување на овие системи како вградена опрема во градежните објекти. Тарифната стапка за овие системи е дефинирана исто со премиската стапка која се користи за градежниот објект. Со тоа, со премиската стапка за определен објект од иста класа на опасност и заштитни мерки се покрива дополнителната изложеност на објектот.
- **Тарифа за осигурување на домаќинство** - измени и дополнувања во следните тарифи: VI/5, VI/6, VI/7 и VI/9
 - Во делот “Премиски стапки за имот кој задолжително мора да се попише”:
 - Воведена е опција за осигурување на системи за соларно греење во тарифна група 5 - Основна форма, тарифна група 6 – Проширена форма и тарифна група 7 - Специјална форма со премиска стапка 9.5 %.
 - Премиската стапка е земена искуствено, блиску со премиската стапка за аудио и ТВ опрема која изнесува 9% или 10% во зависност од висината на понудените покритија во оваа тарифа од 5,000 до 25,000 Евра. Износот на покритието за соларното греење во најголем број случаи е околу 1,000 Евра, со што значително не се менува изложеноста на компанијата.
 - Во тарифна група 6 – Проширена форма и тарифна група 7 – Специјална форма воведена е опција за осигурување на лап-топ, таблет и мобилен телефон и сл.електронска опрема, доколку поединечно надминуваат 500 Евра со премиска стапка 10 %.
 - Премиската стапка е иста со веќе постоечката стапка за компјутери и компјутерска опрема . Воведувањето на новата опција е резултат само на диференцирање и појаснување на покритието за одредени уреди кои со напредокот на технологијата се повеќе се користат од страна на осигурениците.
 - Во делот за “Дополнителни ризици” – “Осигурување од договорност од трети лица” воведена е опција за осигурување со откуп на франшизата со премиска стапка 2%, наспроти премиска стапка од 1,6% за осигурување со франшиза во износ од 100 Евра. Дополнувањето е направено како резултат на потребата од ваква опција на веќе постоечкиот производ и веќе се употребувало како мерка од секторот Прием во осигурување за клиентите кои барале откуп на франшиза, со соодветно зголемување на премиската стапка која веќе постои во тарифата.
 - Избришано е ограничувањето за доделување попусти заради повеќе заштитни мерки.
 - Заради неупотребливост на постоечката опција , во делот за “Доплатоци” променета е опцијата за осигурување на станбени објекти во деловни цели од Специјална на Проширена форма и доплатокот е сведен од 50% на 30%, соодветно на помалата изложеност на оваа тарифа.

Оваа опција во Специјалната полиса е оставена во Условите за Домаќинско осигурување без доплаток, имајќи во предвид дека искусствено не е осигурен ваков ризик и стапките за ова покритие се значително повисоки во однос на Проширената форма .

-Минималната премија по овој вид на осигурување се сведува на 20 евра, за да се изедначи со минималната премија која се користи во договорите со банките за продажба на полиси за овој вид на осигурување.

Намалувањето на премијата по овој вид на промена, за последните три години би била околу 300 илјади денари годишно, што не носи голема промена во однос на резултатот и во иднина се очекува да се надополни со зголемувањето на бројот на полиси.

-Воведени се попусти од 7% за осигурување со траење повеќе од 5 години и попуст од 5% за осигурување на повеќе објекти во ист осигурителен период.

Со конзервативна претпоставка дека 70% од сите договарачи преку некоја банка би зеле долгорочна полиса, заради тековниот кредит на објектот и користењето на статистиките од постоечкиот портфел за договарачи со повеќе објекти во една осигурителна година, со овие попусти, вклучувајќи ја и промената на минималната премија техничкиот резултат се влошува само за 1%, што е во рамките на очекуваната профитабилност на производот.

- **Тарифа за комбинирано осигурување на непроизводни дејности** – комерцијална полиса –техничка промена со која попустите кои се користат во секција 4-Осигурување на пари(и други вредности) ќе се применуваат и во секција 3- Осигурување од кражба.

Со измените и дополнувањата во тарифите се очекува овие тарифи да станат поконкурентни на пазарот, а во исто време не се очекува значителна промена во бруто техничкиот резултат во соодветните тарифи, кој во последните четири години е на ниво под 30% .

Премијата од нововведените покритија, се распоредува на класа 8 и класа 9, соодветно на поделбата во двете тарифи каде што се прави дополнување и се применува ист коефициент на техничка премија од 65%.

Во тек на 2015 година, воведен е нов производ **Колективно осигурување на корисници на кредитни картички**.

Производот Колективно осигурување на корисници на кредитни картички нуди осигурително покритие со кое ќе се осигуруваат корисниците на кредитни картички на некоја банка во однос на следните ризици:

- Смрт на осигуреникот како последица на несреќен случај (незгода)
- Инвалидитет (загуба на работната способност над 50%) согласно Табелата за утврдување на процент на траен инвалидитет како последица на несреќен случај на Друштвото
- Финансиска загуба заради злоупотреба на кредитната картичка до 500 Евра
- Трошоци за замена на исчезната кредитна картичка до 25 Евра
- Трошоци за повторно издавање на лични документи на осигуреникот до 50 Евра

Тарифата за производот Колективно осигурување на корисници на кредитни картички е усогласена со начелата и правилата на актуарската струка и осигурувањето.

Структурата на Тарифата е преземена од Винер Осигурување од Република Српска, со одредени прилагодувања кон тарифите на Друштвото блиски до новиот производ, согласно пазарните услови и разговорите со една од банките каде што ќе се нуди производот.

Бидејќи се работи за воведување на нов производ, за кој Друштвото нема искуствени податоци, техничката премија е соодветно дефинирана врз основа на техничка премија во двете класи, во кои е распределен производот, т.е 70% во класа 1 и 65% во класа 16.

Делот од премијата кој оди во класа 16, е проценет врз основа на искуството од Винер осигурување и анализа на пазарот во соседните земји. Искористената премиска стапка е споредлива со премиските стапки кои се користат за осигурување фалсификувани средства во банки и менувачници и финасиски гаранции, кои тековно се користат во Друштвото.

Делот од премијата која оди во класа 1 – Незгода е пресметан согласно со премиските стапки, кои тековно се користат во Тарифата за колективно осигурување на вработени од последица на несреќен случај, како најголема тарифна група во рамките на осигурувањето од незгода. Стапките за смрт од незгода и траен инвалидитет се земени од втора класа на ризик од оваа тарифна група. Со тоа се прави еден вид упросечување на искуството на типот на занимање на луѓето кои биле осигурени во рамките на ова тарифна група. Дополнителна корекција е тоа што стапката за траен инвалидитет е намалена за 50%, бидејќи согласно Условите за Колективно осигурување на корисници на кредитни картички се исплатува надомест само доколку трајниот инвалидитет на корисникот се оцени дека е над 50%. Според досегашното искуство, бројот на штети со инвалидитет над 50% е многу мал.

Со воведување на тарифите се очекува пораст на портфолиото, кој во разговорите со банката за првата година е проценет на околу 10% од сите корисници на кредитни картички на банката, што изнесува околу 5000 корисници. Анализирајќи ги пазарните услови, се користи претпоставката дека најголемиот дел од корисниците би биле во првата група на тарифата, со што очекуваниот приход во првата година изнесува околу 3,2 милиони денари.

Износот на покритието за финансиски ризици е максимум 575 Евра по корисник, што значително не влијае на изложеноста на компанијата. Во разговор со банката посочено е дека годишно по однос на финансиските ризици, за сите корисници банката надокнадува штети (вклучително и skimming, кој со условите на производот не се покрива) во износ кој е значително помалку од очекуваната премија.

Делот за покритие за Незгода е согласно со постоечката тарифа за колективно осигурување на вработени од последица на несреќен случај, и не се очекува ново воведената тарифа да изврши значителна промена на техничкиот резултат. Техничкиот резултат за тарифата за колективно осигурување на вработени од последица на несреќен случај во последните три години е под 55%.

Техничките резерви по однос на новиот производ ќе се проценуваат согласно процедурите и праксата на Друштвото во соодветните класи каде се распределени новите тарифи на производот и согласно правилата на актуарската теорија и пракса.

После стекнување на определено искуство, ќе се анализира адекватноста на премијата, вкупно и поодделно по ризици и истата ќе се корегира, во зависност од остварениот резултат, пазарните услови, понудата и побарувачката на овој производ.

6) Технички резерви

Податоците за бруто техничките резерви и техничките резерви – дел од реосигурување и/или соосигурување од соодветните статистички обрасци, кои се составен дел на Правилникот за статистички осигурителни стандарди, се пресметани во согласност со Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и актуарските стандарди и друштвото за осигурување може да одговори на сите свои обврски од осигурувањето.

- ☒ а) Да б) Не

Методите за пресметка на сите типови резерви се исти со методите опишани во претходната актуарска потврда.

- ☒ а) Да б) Не

6.1. Резерви за преносни премии

Во портфолиото на друштвото за осигурување се вклучени:

- ① договори за осигурување кај коишто ризикот е рамномерно распределен за времетраењето на договорот,
- ② договори за осигурување кај коишто ризикот линеарно се зголемува или намалува за времетраењето на договорот,
- 3) договори за осигурување кај коишто ризикот нелинеарно се зголемува или намалува за времетраењето на договорот.

Притоа:

- при пресметката на резервите за преносни премии по договорите од точка 1) е користен методот про рата темпорис опишан во Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви.
☒ а) Да б) Не
- бројот на договори од точка 2) изнесува 33 .
При пресметката на резервите за преносни премии по договорите од точка 2) е користен методот од точка 1/1.2/2) од Прилогот кон правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви.
а) Да ☒ б) Не

Во овој вид на договори се опфатени договорите кои ги покриваат ризиците градба и монтажа на објекти и осигурување од одговорност на изведувачите на градба и монтажа.

Преносната премија за овие договори, се пресметува со методот про-рата темпорис бидејќи немаме информација за висината на осигурителното покритие во определен период на осигурувањето.

- бројот на договори од точка 3) изнесува _____.
При пресметката на резервите за преносни премии по договорите од точка 3) е користен методот _____.

Преносната премија дел во реосигурување се пресметува согласно методот про-рата темпорис, со соодветна примена на спецификациите (процент пласиран во реосигурување, основа за

пресметка на премија и сл.) кои ги повлекува секој договор за реосигурување за кој постојат активни полиси на 31.12.2015.

Износот на резерви за преносни премии по основ неживотно осигурување со 31.12.2015 е:

Класа на осигурување		Бруто резерви за преносни премии	Резерва за преносни премии во реосигурување
незгода	1	33,742,467	0
каска моторни возила	3	31,824,257	0
каска пловни објекти	6	13,719	0
карго	7	757,448	0
имот од пожар и др.опасности	8	64,985,736	28,288,056
имот останато	9	63,932,630	4,934,049
АО (вкупно)	10	120,683,530	0
одговорност пловни објекти	12	75,411	0
општа одговорност	13	14,232,202	7,196,238
гаранции	15	21,988	0
финансиски загуби	16	851,903	17,179
туристичка помош	18	3,437,055	0
Вкупно		334,558,346	40,435,521

Износот на резерви за преносни премии по основ активно реосигурување со 31.12.2015 е:

Класа на осигурување		Бруто резерви за преносни премии	Резерва за преносни премии во реосигурување
имот од пожар и др.опасности	8	1,414,842	1,126,152
имот останато	9	1,414,842	1,126,152
Вкупно		2,829,684	2,252,305

6.1.1. Дополнителна резерва за неистечени ризици

Направена е проценка за резерва за неистечени ризици врз основа на која нема потреба за издвојување на оваа резерва за ниедна класа на осигурување.

Очекуваните трошоци, заедно со одложените трошоци за стекнување и очекуваните штети по класи на осигурување за активните полиси не го надминуваат износот на преносната премија со 31.12.2015.

Класите 8 и 9 се анализирани заедно, поради поедноставна распределба на користените податоци.

При анализата на оваа резерва направена е проценка за очекуваните штети и очекуваните трошоци, врз основа на искуството од последните две календарски години.

Дополнително како показател на очекуваните штети, разгледувани се и коефициентите на штета во последните три години на настан од развојот на штетите користен при проценка на резервата за настанати, непријавени штети.

Во проценката на очекуваните трошоци се вклучени трошоци класифицирани како административни и останати трошоци, анализирани врз основа на тековните трошоци за 2015 и 2014 година, со цел да се провери нивната конзистентност. Во проценка на очекуваните трошоци не се вклучени трошоците за склучување и останатите приходи, бидејќи тие се однесуваат на веќе изминатиот период на осигурување.

При анализата, трошоците се распределени по класите врз основа на припадност каде што е тоа можно и пропорционална распределба по бруто полисирана премија или бруто исплатени штети во зависност на видот на трошоците. Трошоците се дистрибуирани по класи со консултација на Секторот за финансии.

При проценката на резервата исклучен е клиентот ЕЛЕМ, кој има период на осигурување 01.01.2015-31.12.2015 и нема преносна премија по договорите за овој осигуреник, а овој клиент има значително влијание на резултатот на портфолиото.

6.2. Резерви за бонуси и попусти

Резервите за бонуси и попусти се составен дел на математичката резерва

а) Да ☒ Не

Резервата за бонуси и попусти за неживотно осигурување во однос на одделни ризици од класата 01 - Осигурување од незгода, се издвојува согласно одредбите од условите за осигурување, врз основа на податоците за заработена премија по соодветните ризици кои се користат при пресметка на надоместокот. Времетраењето на полисите по овој вид осигурување секогаш изнесува една година.

Резерва за бонуси и попусти за овој период е издвоена за два клиенти (Макпетрол и ЕЛЕМ), за кои во периодот на разгледување постојат договори со клаузула за право за враќање на дел од премијата. Износот на оваа резерва е издвоен од заработената техничка премија врз основа на договорот за ЕЛЕМ и процент од техничката полисирана премија за Макпетрол, согласно исплатената профит провизија во претходните години.

Износот на резервата со 31.12.2015 е:

Класа на осигурување		Бруто резерва за бонуси
незгода	1	4,548,962
каско моторни возила	3	2,256,481
имот од пожар и др.опасности	8	473,654
имот останато	9	22,534,260
општа одговорност	13	108,617
Вкупно		29,921,974

6.3. Резерви за штети

6.3.1. Резерви за настанати и пријавени штети

Резервите за настанати и пријавени штети се проценети во согласност со интерните правила на друштвото за осигурување во врска со штетите, Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и Правилникот за минималната содржина на евиденцијата и начинот на пријава, резервација и ликвидација на штети од страна на друштвата за осигурување.

а) Да

б) Не

Резервите за настанати, пријавени штети се проценуваат во Сектор штети врз основа на соодветна документација и релевантни показатели кои имаат влијание на проценката на штетата.

Резервите за настанати, пријавени штети дел во реосигурување се однесуваат на штети врз основ на QS договорите за класите 01 и 10 – дел АО, Гранично и ЗК и Сурплус договорот за класа 08,09 и 16, и се пресметани согласно процентот кој се пласира во реосигурување.

Износот на резервите за настанати и пријавени штети со 31.12.2015 се:

Неживот – основно осигурување

Класа на осигурување		Бруто резерви за настанати и пријавени штети	Резерви за настанати и пријавени штети – дел во реосигурување
незгода	1	7,922,613	3,304,033
каско моторни возила	3	9,787,816	0
каско пловни објекти	6	0	
карго	7	0	0
имот од пожар и др.опас.	8	16,772,205	1,432,798
имот останато	9	31,570,051	16,154,762
АО (вкупно)	10	84,540,688	18,098,660
општа одговорност	13	600,930	0
гаранции	15	1,049,350	0
финансиски загуби	16	0	0
туристичка помош	18	2,827,407	0
Вкупно неживот – основно осигурување		155,071,060	38,990,253

6.3.1.1. Рентни штети

За договорите за неживотно осигурување кај кои надоместоците се исплаќаат во облик на рента, резервите за настанати и пријавени штети се пресметуваат со:

- методот на Дисконтирање на обврски по основ на рента - доживотна и привремена рента
- користени се Македонски демографски таблици на смртност од период 1980-82

- каматна стапка 5%.

По доставена документација од кореспондентот, износот на резервација за една рента по Зелена карта, е направена со Словачки таблици на смртност од 2011 година и камата од 2.5%.

Заклучно со 31.12.2015 има резервирано 21 ренти, 16 во класа 10- АО и 5 во класа 10-ЗК во износ од 14,285,899 кој е дел од резервата за настанати, пријавени штети.

Главни причини за исплата на рентите се изгубена заработувачка и изгубена поддршка.

Од почеток на годината до сега затворени се седум рентни штети, од кои кај две корисниците на рентата ја постигнале соодветната возрасна граница, кај две е исцрпен лимитот, кај една е починат корисникот на рента, има една капитализација и еден корисник кој не ги задоволил условите за користење на рентата.

Во текот на последниот квартал, повторно отворена е една рента, како резултат на враќање на школување на корисникот на рентата.

Процесирањето на рентите од аспект на фреквенцијата на плаќање, износот на плаќање и целокупната дописка со клиентите и корисниците на рента се врши во Сектор штети.

6.3.2. Резерви за настанати, но непријавени штети

При проценка на резервата за настанати, непријавени штети се користени повеќе методи, кои во својата основа го користат методот на триангулација.

Триангулациите се направени за следните групи на ризици: Незгода (цела класа 01) , Каско (цела класа 03), Карго (како група од класа 07 и поткласа 1005) , Имот (како група од класа 08 без поткласа 080105, класа 09 без поткласа 090105 и класа 13, бидејќи одговорност како посебна тарифа се евидентира историски како дел од имотно осигурување), Домаќинство (кое е издвоено од класа 08 и 09 како посебна група) вклучувајќи и одговорност кон трети лица во домаќинство, Автоодговорност (поткласа 1001), Зелена карта (поткласа 1002), и Патничко осигурување(цела класа 18).

За класите Гаранции и Финансиски загуби не е издвоена оваа резерва бидејќи станува збор за мал и стабилен портфел.

Триангулациите се изработени за период од 01.01.2006 до 31.12.2015.

Повторно отворените штети, кои се регистрираат како развој на постојните штети, се вклучени во износот на настанатите пријавени штети, но не се вклучени во триангулациите со број на пријавени штети.

Износите на директните трошоци кои не се распределени по штета не се внесени во развојот на ликвидираниите штети. Износот на овие трошоци за штети е околу 2-3% од вкупно ликвидираниите штети годишно, освен за патничко осигурување, каде е околу 7% и истото не претставува опасност за потценување на резервата.

Користени се методите триангулација на штета со ликвидирани штети, настанати штети, просечен износ на настанати штети и метод на очекуван коефициент на штети по година на настан. Врз основа на анализата на секоја група ризици одделно, избрани се проценки на резервата од методот кој се смета најсоодветен за таа група. За повеќето групи ризици, избран е методот каде триангулациите се направени врз база на настанати штети, освен за групите Зелена карта, Транспорт и Патничко. За овие три групи на ризици, поради позначително отстапување од претпоставката за рамномерност на настанувањето на штетите , како дел од крајниот износ на

штети, се користи методот на очекуван коефициент на штета по година на настан следејќи го резултатот и од *gun off* анализата. Очекуваните коефициенти на штета по години на настан се определени врз основа на анализата на развојниот триаголник од настанати штети за тие групи на ризици и во консултација со Секторот за прием во осигурување.

Во однос на проценката на резервата за ЗК, согласно со движењата на настанатите штети во годините на настан пред 2013, намален е очекуваниот коефициент на штета во тие години. Очекуваниот коефициент на последните три години е на ниво блиско со очекувањата со крајот на 2014 година.

Споредено со крајот на минатата година, очекуваниот коефициент за штета кај Патничко е коригиран согласно реалното движење на настанатите штети пред 2014 и зголемување на коефициентот за 2014 и 2015 година, поради влошување на резултатот во оваа класа.

Во проценките каде се користат развојни триаголници, при развојот се користат просечно пондерирани развојни фактори или прост просек од соодветни развојни фактори. Во некои периоди на развој, правени се корекции заради обезбедување на континуиран развој на штетите по периоди и истите се обелоденети во документацијата на проценката за секоја класа.

Корекции за големи штети, пред се се разгледувани кај резервата за Имот, каде при проценка на коефициентите на развој исклучени се две големи штети предизвикани од поплава, со година на настан во 2013 година и една со година на настан од 2011 наплатена со судски извршител, кои имаат значително влијание на развојот.

Во проценката на групите на ризици со долг опаш не се користи таил фактор. Резервата се проценува следејќи го развојот на настанати штети од 10 години, кој е доволен показател за развој на крајните штети.

Поради големиот удел на клиентот АД ЕЛЕМ Електрани на Македонија во целокупното портфолио издвоен е посебен дел за резерва за настанати, непријавени штети за овој клиент со метод очекуван коефициент на штета по години на настан за класите Имот, Каско и Незгода. Очекуваниот коефициент на штета за секоја класа одделно, определен е со консултација со вработените во Секторот за прием во осигурување и Сектор штети.

За сите класи, за кои се користи метод на триангулација направена е проверка на проценката врз основа на избраните коефициенти од минатата година, во однос на реално оствареното и заклучено е дека не постојат значителни негативни отстапувања, освен кај класа 10- АО, пред се под влијание на две големи штети.

Тестирани се резервите за поголемите класи во статистичкиот пакет R со Bootstrap методот.

Врз основа на резултатите нивото на резерви за АО и ЗК е на 80% (75% за АО, проценето одделно). Двете класи се анализирани заедно заради изгладување на варијабилноста на податоците од ЗК. Ниво на сигурност од 75% има и за класата Каско, а додека за резервите за Имот и Незгода, проценетиот ИБНР е на пониско ниво од околу 50%, што се отценува како доволно имајќи го во предвид позитивниот *gun off* во овие класи.

Во случај кога резервата за настанати, непријавени штети не е поврзана со една класа, распределбата на истата се прави врз база на резервата за настанати пријавени штети.

Резервите за настанати, непријавени штети -дел во реосигурување се однесуваат на штети врз основ на QS договорот за класите 01 и 10 – дел АО, Гранично и ЗК за штети со датум на настан во 2014 и 2015 година, и се пресметани согласно процентот кој се пласира во реосигурување.

Износот на резервите за настанати, непријавени штети со 31.12.2015 се:

Неживот – основно осигурување

Класа на осигурување		Бруто резерви за настанати непријавени штети	Резерви за настанати непријавени штети – дел во реосигурување
незгода	1	17,472,268	8,570,409
каско моторни возила	3	3,590,476	0
карго	7	50,000	0
имот од пожар и др.опас.	8	6,385,111	0
имот останато	9	11,780,013	0
АО (вкупно)	10	77,794,334	29,044,537
општа одговорност	13	294,235	0
туристичка помош	18	612,279	0
Вкупно неживот – основно осигурување		117,978,716	37,614,946

6.3.3. Резерви за повторно отворени штети

Резервите за повторно отворени штети друштвото за осигурување ги регистрира како:

а) нови ☒ б) развој на постојните

Резервите за повторно отворени штети, односно резервите за штети кои ќе бидат повторно отворени се вклучени во резервите за настанати и пријавени штети, односно во резервите за настанати но непријавени штети.

☒ а) Да б) Не

6.3.4. Резерви за трошоци за обработка на штети

Резервите за директни трошоци за обработка на штети се интегрален дел од резервите за настанати и пријавени штети и резервите за настанати но непријавени штети.

☒ а) Да б) Не

Износот на резервите за индиректни трошоци за обработка на штети изнесува 1.5% од збирот на резервите за настанати и пријавени штети, резервите за настанати, но непријавени штети и резервите за директни трошоци за обработка на штети.

При проценката на резервата, направена е споредба на износот добиен со овој процент, и износот добиен со формулата презентирана во Прилогот кон Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви точка 2.2.4/став4 и добиен е поголем износ на резерва со дефинираниот процент.

Во трошоците за штети при проценка на резервата, покрај платите и придонесите на Сектор штети, вклучени се и административни, режиски и други трошоци поврзани со овој сектор.

Износот на резервите за индиректни трошоци за обработка на штети со 31.12.2015 се:

Неживот – основно осигурување

Класа на осигурување		Бруто резерви за индиректни трошоци
незгода	1	380,923
каско моторни возила	3	200,674
каско пловни објекти	6	0
карго	7	750
имот од пожар и др.опас.	8	347,360
имот останато	9	650,251
АО (вкупно)	10	2,435,025
општа одговорност	13	13,427
гаранции	15	15,740
финансиски загуби	16	0
туристичка помош	18	51,595
Вкупно неживот – основно осигурување		4,095,745

6.4. Еквилизациона резерва

Осигурување Македонија не издвојува Еквилизациона резерва, бидејќи :

- не врши работи во класа 14 - Осигурување на кредити
- портфолио со годишен коефициент на штета над 100% во последните пет години има само кај мали портфели Класа 6 и Класа 15 во една година.

6.5. Други технички резерви

Врз основа на дисперзираноста на ризиците во портфелот, покриеноста на портфелот со реосигурителни договори по ризик , реосигурителен договор за природни катастрофални ризици со низок самопридржај од 250,000 Евра и вредноста на капиталот на Друштвото, сметаме дека нема потреба од издвојување на други технички резерви.

6.7. Run-off анализа
Вкупно резерви

Табела 2

незгода		каско моторни возила		имот вкупно		Вкупно		ЗАО		ЗК		општа одговорност		Вкупно	
износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%
01.1	01.2	03.1	03.2	89.1	89.2	10.1	10.2	1001.1	1001.2	1002.1	1002.2	13.1	13.2	0000.1	0000.2
9,960	28	2,733	11	-8,361	-28	-58,911	-33	-52,358	-38	-6,553	-18	1,222	79.00	-53,356	-20
12,072	35	5,709	28	-1,706	-5	-18,759	-11	-25,950	-22	7,191	16	695	61.00	-1,988	-1
10,036	32	6,717	40	-5,830	-19	-14,407	-10	-15,488	-14	1,082	3	1,516	85.00	-1,968	-1
2,344	9	3,917	29	9,820	7	-1,260	-1	-6,864	-6	5,604	14	45	11.00	14,867	4

Резерва за настанати, пријавени штети

Табела 2

незгода		каско моторни возила		имот вкупно		Вкупно		ЗАО		ЗК		општа одговорност		Вкупно		
износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	
01.1	01.2	03.1	03.2	89.1	89.2	10.1	10.2	1001.1	1001.2	1002.1	1002.2	13.1	13.2	0000.1	0000.2	
11	1,743	16	1,709	9	-5,170	-27	-33,842	-31	-28,424	-35	-5,419	-19	765	70	-34,797	-22
12	2,908	27	2,045	14	1,615	7	-9,645	-9	-15,760	-22	6,115	17	423	55	-2,654	-2
13	3,801	35	662	5	-7,402	-38	-12,273	-14	-15,282	-26	3,010	11	860	76	-14,351	-11
14	851	9	1,863	20	1,644	1	5,613	7	-974	-2	6,587	24	167	80	10,138	5

Резерва за настанати, непријавени штети

Табела 2

Табела 2																		АО															
				незгода		каско моторни возила				имот вкупно				Вкупно				ЗАО				ЗК				општа одговорност				Вкупно			
								износ		%		износ		%		износ		%		износ		%		износ		%							
								износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%	износ	%										
				01.1	01.2	03.1	03.2	89.1	89.2	10.1	10.2	1001.1	1001.2	1002.1	1002.2	13.1	13.2	0000.1	0000.2														
31.12.2011	11			8,218	33	1,024	17	-3,190	-31	-25,068	-37	-23,934	-41	-1,134	-13	457	100	-18,559	-17														
31.12.2012	12			9,164	39	3,663	71	-3,320	-29	-9,114	-15	-10,190	-20	1,076	11	272	74	665	1														
31.12.2013	13			6,234	31	6,054	125	1,573	15	-2,134	-3	-206	0	-1,928	-20	656	100	12,383	12														
31.12.2014	14			1,493	9	2,054	47	8,177	44	-6,873	-9	-5,890	-10	-983	-8	-122	-61	4,729	4														

Споредено со run off анализата од претходната година, во тек на 2015 забележани се следните позначителни движења на run off резултатот на резервите од **2011, 2012 и 2013** година:

- позитивно движење на run off износот за резервата за настанати, пријавени штети во сите години на анализа кај ЗК како резултат на една одбиена тужба во Грција со резервиран износ од 2 милиони денари
- негативно движење на run off износот за резервата за настанати, пријавени штети кај резервата од 2013 за АО, кое се однесува на 6 штети со поединечно движење од околу 500,000 денари
- позитивно движење на run off –от за резервата за настанати, пријавени штети на 2011 и 2012 во класа 3 – Каско, како резултат на две штети, од кои една е одбиена, а другата била погрешно заведена
- негативно движење за резервата за настанати, непријавени штети од 2013 година, за имотни осигурувања, како резултат на две повторно отворени штети од ризик поплава
- негативно движење на run off износот за резервата за настанати, непријавени штети за 2011 и 2012, кај АО како резултат на една преевидентирана ликвидирана штета од непознато возило, во износ од 6 милиони денари кој не се надополнува со ослободување на резервата во овие години
- run off резултатот за резервата за настанати, непријавени штети со крај на 2011, 2012 и 2013 година, во сите останати класи кои не се наведени погоре е подобрен, поради поголемо ослободување на резервата за штети, од реалните износи на исплата за штетите од постарите години на настан

Во однос на run off анализата на резервите за штети за **2014** година се забележа следното:

- run off резултатот за резервата за штети во сите класи, освен класа 10 и класа 13, кај резервата за настанати, непријавени штети е позитивен
- кај резервата за настанати, непријавени штети позначителен негативен износ има кај резервата за АО, која пред се се должи на 5 ликвидирани штети од еден настан со вкупен ликвидиран износ од 8,9 мил. денари
- кај резервата за настанати, непријавени штети за ЗК, има негативен износ на run off резултатот под влијание на една резервирана штета за која е утврдено осигурителното покритие по тужба во Грција во износ од 2,2 мил. денари.
- Негативниот резултат кај резервата за настанати, непријавени штети во класа 13 кој во апсолутен износ не е значителен, се должи на една штета од 305 илјади денари

7.1. Реосигурување

Друштвото за тековната 2015 година ги има склучено сите договори за реосигурување прикажани во Програмата за реосигурување за 2015 година.

Дополнително за ризиците кои го надминуваат лимитот дефиниран во договорите или се исклучени од нив, се купуваат факултативни договори.

Во текот на годината пласирани се повеќе факултативни договори во реосигурување : еден обновен договор за имотот на Осигурување Македонија, седум обновени договори за осигурување одговорност за ЕЛЕМ, Оилко, Експанда, Макпетрол, Genesis Resources и Филип II и уште два нови факултативни договори за осигурување општа одговорност од загадување со Макпетрол и имотно осигурување за рудникот САСА.

Согласно принципите на сигурност и стабилност, заштита на сопствениот портфел и покривање на штети во случај на настан на големи штети и стратегијата на Друштвото за зголемување на пазарниот удел, Друштвото има обезбедено соодветни реосигурителни договори.

Табела 8 – неживотно осигурување

Коефициент на штети		Коефициент на штети со ефект на реосигурување	Коефициент на штети без ефект на реосигурување
незгода	1	57.7%	58.5%
каско моторни возила	3	50.2%	50.1%
каско пловни објекти	6	171.0%	171.0%
карго	7	0.3%	0.3%
имот од пожар и др. опасности	8	31.9%	26.6%
имот останато	9	44.6%	31.9%
АО	10	42.4%	46.3%
одговорност пловни објекти	12	0.0%	0.0%
општа одговорност	13	10.3%	5.5%
гаранции	15	-34.1%	-34.1%
финансиски загуби	16	7.9%	5.9%
туристичка помош	18	63.7%	63.7%
Вкупно		42.3%	38.6%

Највисокиот бруто годишен коефициент на штети со овој квартал е 171% за класа 6, кој е резултат на една ликвидирана штета од 119 илјади денари во период каде полисираната премија не е доволна за покривање на штетата во оваа класа.

Бруто годишниот коефициент за имотните осигурувања на тотал е 30.4%, а нето 41%.

Бруто годишниот коефициент за 2015 година во однос на претходната година е подобрен на цел портфел, што се должи на подобрениот коефициент за класа 8, 9 и 10 кои имаат голем удел во целокупниот портфел на Друштвото.

Значително зголемување на бруто годишниот коефициент во однос на минатата година, постои кај класа 1 - незгода, како резултат на зголемени бруто ликвидирани штети, при намалување на заработената премија. Минатата година значителен ефект на резултатот имало ослободувањето на околу 4 милион денари од резервата за настанати, непријавени штети. Оваа година евидентирано е и влошување на резултатот во класа 1 за клиентот ЕЛЕМ, кој има значителен удел во портфелот на оваа класа.

Направена е анализа на ликвидираниите штети по ризици за оваа и минатата година и забележано е зголемување на ликвидираниите штети за смрт од незгода, траен инвалидитет и дневен надомест од 27%, при блиски износи на бруто полисирана премија во двата периоди. Разликата меѓу двете години се балансира со тоа што ликвидираниите штети по однос на смрт од болест се намалени за 12%.

Зголемениот бруто годишен коефициент кај патничкото осигурување оваа година споредено со минатата година е резултат на поголем износ на настанати штети во овој период, кој се должи на 7 поголеми штети (6 ликвидирани и една резервирана штета), со износи над 400,000 денари, што не е вообичаено искуство за оваа класа во претходните години. Со исклучување на овие штети, бруто техничкиот резултат е на ниво од претходната година.

Направена е анализа на дел од портфелот за осигуреници кои имаат над 65 години, кај кој е забележано тренд на влошување на резултатот. Резултатот за оваа група осигуреници ќе се следи и понатаму и по потреба ќе се ревидира цената на осигурувањето.

Нето техничкиот резултат во имотните класи и финасиски загуби е поголем од бруто технички резултат поради висината на премијата предадена во реосигурување по основ на сурплус договорот, по кој е остварен понизок износ на поврат на штети од реосигурување.

Комбинираниот резултат од целокупното техничко работење на Друштвото на тотал е 81% на бруто основа и 89% на нето основа.

Табела 8 – активно реосигурување

Годишен коефициент на штети		Коефициент на штети со ефект на реосигурување	Коефициент на штети без ефект на реосигурување
имот од пожар и др.опасности	8	0%	0%
имот останато	9	0%	0%
Вкупно		0%	0%

- Во текот на разгледуваниот период е потпишана една полиса од активно реосигурување, но нема пријавено штета по договорите од активно реосигурување.

8) Потребно ниво на маргина на солвентност и гарантен фонд

Пресметката на потребното ниво на маргината на солвентност, гарантниот фонд и капиталот е направена согласно Законот, Правилникот за пресметка на потребното ниво на маргина на солвентност и Правилникот за видовите и описот на ставките што ќе се земат предвид при пресметка на капиталот.

- ☒ а) Да б) Не

Согласно обрасците за пресметка на маргината на солвентност, износот на пресметаното ниво на маргина на солвентност за неживот со 31.12.2015 е 106,583,856 денари.

Падот во маргината на солвентност се должи на намалувањето на коефициентот нето/брuto ликвидирани штети.

Износот на капиталот согласно податоците добиени од Секторот за финансии е 1,265,086,120 денари.

Гарантниот капитал заклучно со 31.12.2015 е 277,176,150 денари.

Согласно приложеното, потврдуваме дека капиталот на Осигурување Македонија го надминува потребното ниво на Маргина на солвентност и Гарантниот капитал, во согласност со законските прописи и актите на деловна политика на компанијата.

9. Финансиски извештаи и годишен извештај за работењето

Друштвото во текот на 2015 ја оствари следнава динамика во однос на решавање на штетите:

Класа на осигурување	Динамика за решавање на штети	Динамика за исплата на штети*
незгода	82.8%	100.0%
каско моторни возила	87.5%	99.2%
каско пловни објекти	100.0%	100.0%
карго	100.0%	100.0%
имот од пожар и др.опасн.	89.3%	98.9%
имот останато	90.3%	99.8%
АО (вкупно)	77.1%	99.8%
општа одговорност	81.9%	100.0%
финансиски загуби	100.0%	98.5%
туристичка помош	62.8%	100.0%

* динамиката на исплата на штети е пресметана врз основа на исплатени штети од ликвидирани штети во годината

Процентите на решавање во 2015 година за класа 10 и класа 18 се под 80% пред се поради периодот на комплетирање на документација за штетите.

Друштвото во текот на 2015 ги оствари следниве просечни параметри (искажани во денови) во однос на решавањето на штетите:

Класа на осигурување	Просечен период на решавање на штети	Просечен период на решавање на штети (без судски)
незгода	112	104
каско моторни возила	69	65
каско пловни објекти	216	216
карго	720	720
имот од пожар и др.опасн.	85	82
имот останато	43	43
АО (вкупно)	123	83
општа одговорност	103	96
финансиски загуби	9	9
туристичка помош	97	86
Вкупно	90	74

При одредување на просечниот период на решавање на штети земени се во предвид и одбиените штети како дел од решените штети. Рентните штети се исклучени од анализата.

Споредено со 2014 година, Друштвото на вкупно го има намалено просечниот период на решавање на штети од 109, на 90 денови (од 86 на 74 денови без судски спорови) кое се должи пред се на намалувањето на периодот на решавање на штети од автомобилска одговорност и имот.

Големиот период на решавање за класа 6 – Каско на пловни објекти и Класа 7 – Транспорт се должи на по една штета, за која било потребно подолг период за комплетирање на документација.

Класа на осигурување	Просечен период на исплата на штети од пријава	Просечен период на исплата на штети од пријава (без судски)	Просечен период на исплата на штети од ликвидација
незгода	105	95	1
каско моторни возила	69	65	7
каско пловни објекти	218	218	2
карго	725	725	6
имот од пожар и др.опасн.	89	85	9
имот останато	49	48	11
АО (вкупно)	120	80	4
општа одговорност	108	109	15
финансиски загуби	10	10	3
туристичка помош	99	87	5
Вкупно	89	73	6

При одредување на просечниот период на исплата на штети во зависност од датумот на пријава, односно датумот на ликвидација на штети, земени се во предвид само ликвидираниите штети со

износ поголем од нула (одбиените штети се исклучени). Рентните штети се исклучени од анализата.

Споредено со 2014 година, Друштвото на вкупно го има намалено просечниот период на исплата на штети после пријава од 111 на 89 денови (од 87 на 73 денови без судски спорови).

Во 2015 година Друштвото ја задржува динамиката на исплата на ликвидираните штети како во 2014 година во просек од 6 дена после ликвидацијата,.

Конечното мислење за состојбата на друштвото за осигурување прикажана во финансиските извештаи и годишниот извештај за работењето е:

- а) позитивно б) мислење со резерва в) негативно

Позитивното мислење за состојбата на друштвото за осигурување прикажана во финансиските извештаи и годишниот извештај за работењето се дава врз основа на следното:

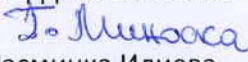
- Друштвото во разгледуваната година работело само работи за кои е регистрирано
- Во својата работа ги применува усвоените услови и тарифи
- Капиталот на Друштвото го надминува потребното ниво на Маргина на солвентност и Гарантниот капитал, во согласност со законските прописи и актите на деловна политика на компанијата
- Проценката на техничките резерви е во согласност со усвоените акти и начелата на актуарската струка
- Друштвото остварува добар степен на ажурност во решавањето на штети, како и во исплатата на веќе ликвидирани штети
- Друштвото во 2015 година има остварено позитивен финансиски резултат

Премиите и техничките резерви на друштвото се пресметани согласно Законот за супервизија на осигурување и Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви. Имајќи ги во предвид остварените добри технички резултати (стапки на штети) на крајот на годината, висината на сопствениот капитал, како и политиката во однос на формирање на техничките резерви, Друштвото може редовно и долгорочно да ги исполнува сите свои обврски кои произлегуваат од договорите за осигурување.

10. Останато

Датум: 25.02.2016

Потпис: Гордана Миноска

Јасминка Илиева
